

Col.(rtr) Ioan Lăpădat
*Președinte Filiala Județeană
 Sibiu a A.N.C.M.R.R.
 Redactor-șef al revistei
 „Rezervistul Sibian”*

180 de ani de la înființarea armei Artilerie

La 10 noiembrie sărbătorim (ziua artileriei române), o zi specială pentru omagierea camarazilor noștri care și-au dedicat întreaga carieră slujirii țării sub drapelul tricolor și, continuă să-și desfășoare activitatea și în prezent sub deviza Patrie, onoare, demnitate.

În acest sens, în cadrul unei frumoase ceremonii militare, cei 180 de ani de la înființarea armei Artilerie, una din armele principale din compunerea armatei române care are și o îndelungată istorie, a fost organizată în localul fostei școli de Ofițeri de Artilerie „Ioan Vodă” (actual regimentul 46 sprijin). Evenimentul a fost organizat de conducerea regimentului, respectiv comandantul regimentului col. Ghiondea Daniel și, a fost onorat de reprezentanți ai Statului Major al Forțelor Terestre, Comandamentului Corpului Multinațional de sud-est – șeful de stat major, comandantul garnizoanei Sibiu, comandanții unităților de artilerie din Forțele Terestre, reprezentanți ai autorităților publice locale, precum și cadre militare în rezervă și în retragere care și-au desfășurat activitatea în învățământul militar de artilerie.

Un lucru îmbucurător este faptul că la ceremonialul militar au participat și studenții artileriști din Academia Forțelor terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu.

În locația în care ființează în prezent Regimentul 46 Sprijin au avut loc mai multe activități dedicate zilei artileriei, prin care a fost sărbătorită înființarea acestei nobile arme din structura Forțelor Terestre.

Cu acest prilej, în cadrul simpozionului cu tema „Artileria Română – 180 de ani pe traiectoria performanței” a fost evocată importanța deciziei din 10 noiembrie 1843 a Domnitorului Țării Românești Gheorghe Bibescu (1842-1848) care a legiferat prin Porunca Domnească nr.198 înființarea primei baterii de artilerie. Acest document consfințește de facto

constituirea artileriei ca armă distinctă în armata română.

În discursul comandantului Regimentului 46 Sprijin și a camarazilor care au luat cuvântul a fost evocată semnificația istorică a acestei zile, au fost apreciate eforturile depuse de militarii artileriști de-a lungul anilor și implicarea lor în lupta împotriva noilor amenințări.

Activitatea a continuat cu un ceremonial militar și religios, oficiat de un sobor de preoți condus de ÎPS Laurențiu Streza, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului. Cu acest prilej Înaltpreasfinția S-a binecuvântat Cazarma 700 din Sibiu care, a fost și este „leagănul învățământului de artilerie pentru mai bine de jumătate de secol”.

La finalul activității a fost inaugurată sala de tradiții a artileriei, iar Înaltpreasfințitul părinte Mitropolit Laurențiu Streza a binecuvântat o placă comemorativă pentru a marca cei 180 de ani de la înființarea Artileriei Române.

Ceremonia militară dedicată aniversării a 180 de ani de la înființarea Armei Artilerie s-a încheiat prin defilarea și acordarea unor onoruri militare de către militarii Regimentului 46 Sprijin și a studenților artileriști din AFT „Nicolae Bălcescu” Sibiu.

Un lucru pozitiv (pe care l-am remarcat ca participant și fost comandant al acestei instituții militare de învățământ de artilerie) este acela că toți comandanții de artilerie de la unitățile de pe teritoriu și-au manifestat dorința ca Școala de Artilerie să revină în fostul local (cazarma 700). Exista în prezent un suflu nou în rândul decidenților militari pentru realizarea acestui deziderat.

Am speranța că acest lucru se va realiza cât de curând!

Scrisoarea de mulțumire adresată de dl. gl. Lt (rtr) NECULAI BĂHNĂREANU președintele ANCMRR (A.I.Cuza), conducerii filialei județene Sibiu „Gl.Ilie Șteflea” pentru sprijinul acordat la buna desfășurare a Consfătuirii de toamnă a Uniunii Asociațiilor Ofițerilor în Rezervă și în Retragere din Europa Centrală-INIȚIATIVA GAMINGER (GI-II) desfășurată în Sibiu și Cincu, în perioada 05-08 octombrie 2023.

ROMÂNIA
ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ A CADRELOR MILITARE
ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE „Alexandru Ioan Cuza”
 Asociație de utilitate publică

Nr. înregistrare în Registrul Național al Asociațiilor: 1350/A/1990
 H.G. 20/15.01.2004, M.Of. al României, partea I, nr. 104/2004
 H.G. 108/30.01.2008, M.Of. al României, partea I, nr. 85/2008

Email: ancmrrcentral@yahoo.com

Nr. 609 din 17.10.2023

PREȘEDINTELUI ASOCIAȚIEI NAȚIONALE A CADRELOR MILITARE ÎN
REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE - FILIALA JUDEȚEANĂ SIBIU
„General ILIE ȘTEFLE”

Domnul Colonel (rtr.) Ioan LAPADAT

În perioada 05-08 octombrie 2023, în organizarea Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere (A.N.C.M.R.R.) „Alexandru Ioan Cuza”, a avut loc cea de a II-a Consfătuire anuală a Uniunii Asociațiilor Ofițerilor în Rezervă și în Retragere din Europa Centrală - Inițiativa Gaminger.

Asociația noastră, ca cea mai reprezentativă structură a rezerviștilor, fiind consecventă cu promovarea imaginii, valorilor și tradițiilor Armatei României pe plan internațional, și-a întărit postura sa de reprezentativitate și notorietate prin dobândirea calității de membru cu drepturi depline în 2021 în cadrul a două structuri asociative de factură internațională aflate sub egida NATO, respectiv Confederația Interaliată a Ofițerilor Medici în Rezervă – C.I.O.M.R. și Inițiativa Gaminger.

Organizarea bianuală a Consfătuirilor Inițiativei Gaminger se face prin rotație de către fiecare din cele 11 țări membre ale Uniunii adică: Italia, Germania, Elveția, Republica Cehă, Croația, Macedonia de Nord, Slovenia, Slovacia, Polonia, România și Ungaria.

La inițiativa Delegației Permanente a României la Consfătuirea de toamnă a fost invitată și delegația Republicii Moldova, cu statutul de observator. În același context, Delegația Italiei a invitat cu același statut delegația Albaniei.

Consfătuirea s-a desfășurat cu sprijinul nemijlocit al Statului Major al Apărării, Statului Major al Forțelor Terestre, al Academiei Forțelor Terestre, precum și a Centrului Național de Instruire Întrunită „Getica”.

Consfătuirea având ca temă „Consecințele războiului din Ucraina asupra securității regionale” a fost onorată de prezența unor înalte oficialități locale și centrale precum și unor membri din Filiala dumneavoastră.

Desfășurarea cu succes, de ansamblu, a Consfătuirii s-a datorat și contribuției profesioniste și de neprețuit a dumneavoastră personal și a colectivului din subordine.

Acest fapt, mă îndreptățește să vă rog să primiți mulțumirile mele și ale tuturor camarazilor din A.N.C.M.R.R. pentru reușita unei activități de prestigiu pentru mișcarea asociativă internațională a rezerviștilor, organizată la Sibiu.

Mă folosesc și de acest prilej, stimate domnule colonel, pentru a vă încredința de înalta mea considerație.

Ceștină și considerație,

PREȘEDINTELE ASOCIAȚIEI NAȚIONALE A CADRELOR MILITARE ÎN
REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE „Alexandru Ioan Cuza”
General-locotenent (rtr.)

Neculai BĂHNĂREANU

București 17 octombrie 2023

Gl. bg. (rtr) prof.univ.dr. **Cristian Troncotă**
 „Universitatea Lucian Blaga” Sibiu

Arme de Distrugere în Masă pentru apărare și securitate?!

Din vremuri imemorabile, oamenii s-au preocupat permanent pentru a-și crea și perfecționa instrumentele cu care să se poate apăra, dar și să-și procure hrana necesară traiului. De la simplele lame de silex ascuțite utilizate ca vârfuri de lănci și săgeți și până la, deocamdată, atât de performantele lasere, există în istoria umanității o varietate de produse tehnologice, care mai de care ingenioase, dar și înfricoșătoare în același timp, prin capacitatea lor distructivă. Există însă un element comun: omul mai întâi le-a testat și apoi le-a folosit împotriva semenilor, în aceleași scopuri, protective și asigurării existenței. Abia în epoca modernă, după Primul Război Mondial, s-a gândit un sistem de protecție, creându-se legi și tratate internaționale prin care se interzice utilizarea Armelor de Distrugere în Masă (ADM). S-au identificat, definit și incriminat infracțiunile cele mai grave la adresa umanității: crima de război, crima contra umanității și provocarea dezastrelor de toate tipurile cu impact major asupra oamenilor și a habitatului lor. Cu toate acestea, tehnologiile performante au continuat să fie folosite, sub diferite pretexte, cu precădere de către Marile Puteri. Iar la acest capitol, al distrugerii adversarilor, aceste mari puteri, mai tot timpul de-a lungul istoriei lor au semănat ca două picături de apă. Va putea oare cineva să oprească acest fenomen atât de nociv pentru umanitate? Foarte posibil ca procedând la o trecere în revistă, fie și sumară, a evoluției armelor de distrugere în masă, unde au fost folosite și când au fost interzise și în ce condiții, să încercăm să ne facem o idee mai apropiată de adevăr, în lipsa unor certitudini în favoarea păcii și securității. Sau dacă pacea și securitatea în lume mai au vreo șansă, ceea ce ar implica și existența planetei.

Dicționarele erudite de istorie militară și politologie definesc armele de distrugere în masă acele capacități în stare să producă imense pagube materiale, de mediu și pierderi de vieți omenești. La toate acestea mai trebuie adăugate și efectele secundare deosebit de periculoase pentru umanitate (de exemplu, *contaminarea radioactivă* a mediului sau poluarea chimică, răniți rămași în viață, dar cu grave sechele și suferințe). Să le luăm pe rând, așa cum au apărut ele în șnurul cronologic al istoriei.

Dispozitivele care utilizează substanțele inflamabile

Astfel de arme sunt atestate în războaiele interminabile din Antichitate și Evul Mediu, dovedindu-se un adevărat coșmar pe câmpurile de luptă, pentru că semăneau teroare și durere în rândurile celor socotiți inamici sau dușmani de moarte față de cei ce le foloseau. Descoperiri arheologice atestă utilizarea amestecurilor inflamatoare puse pe săgeți, încă din vremea cuceritorilor asirieni, sec. al IX-lea î.H.

Armata persană (Achaemenidă), în timpul regelui Xerxes (486-465 î.H.) folosea săgeți inflamabile, îmbibate în rășini. La rândul lor, pedestrașii din armata romană erau foarte bine instruiți să utilizeze în timpul luptelor de asalt un fel de sulite îmbibate cu smoală și sulfuri pentru a semăna panică și haos în rândurile inamicilor.

Celebrul „foc grecesc”, mai numit și „focul bizantin” a reprezentat cea mai puternică armă a Imperiului bizantin. Era vorba despre un „foc lichid”, format din compuși chimici pe bază de sulf, petrol sau bitum lansat cu ajutorul unor mașini de război, precum erau balistele, catapultele sau arbalettele mari. Aceste instrumente proiectau butoiașe umplute cu foc lichid ce se

aprindeau în ultimul moment. În bătăliile maritime, bizantinii utilizau pe scară largă o tactică ingenioasă și foarte eficientă: încăreau vase mici fără echipaj, cu această materie inflamabilă, cărora li se dădea drumul, când vântul era propice să se îndrepte spre corăbiile inamice pentru a le incendia. Istoricii militari atribuie această invenție, care ar fi prelungit existența imperiului bizantin pentru următorii 700 de ani, unui anumit **Kallinikos, inginer ce ar fi deținut multe din secretele Școlii de chimie din Alexandria. Din secolul al XV-lea, și în special după ce începe să se folosească pe scară largă praful de pușcă și armele de foc, materialele inflamabile au fost treptat abandonate. A rămas, din nefericire, ideea care va fi îmbunătățită de savanții epocii moderne, prin așa numitele bombe incendiare, aspect asupra căruia vom reveni.**

Arma cu gaze (invizibilă)

Sfârșitul secolului al XIX-lea și mai ales Primul Război Mondial au însemnat momente de mare impact în plan militar dar și social-cultural în inventarea și utilizarea unei arme de distrugere cu efect devastator pentru armatele adversarilor. Primii care s-au gândit la un amestec de substanțe chimice ca arme de război au fost germanii, urmați imediat de francezi și englezi. Interesant este că nici românii nu s-au lăsat mai prejos.

Să notăm mai întâi că, încă de la începutul războiului, un grup de 93 de intelectuali au semnat și răspândit un manifest în care se preciza că Germania, la fel ca și aliații Antantei, va lupta ca „o națiune civilizată”. În cele din urmă, acest manifest s-a dovedit o întreprindere politicianistă cu nimic mai prejos decât vocile goale care se exprimau în legătură cu necesitatea „menținerii păcii”. Și asta pentru că lista gazelor de luptă folosite în Primul Război Mondial, de ambele părți beligerante, rămâne și astăzi șocantă: S-au utilizat nu mai puțin de 20 de substanțe chimice distincte, unele de o toxicitate foarte mare, precum acidul cianhidric, hidrogenul sulfurat sau hidrura de staniu, adesea combinate între ele. Statisticile demonstrează că pe tot parcursul războiului au murit 90 000 de oameni, dintr-un total de 15 milioane, din cauza utilizării armelor chimice, iar circa un milion de persoane au fost afectate. Impactul psihologic și social a fost unul major, oripilând întreaga omenire.

Primii care au folosit *gazul muștar* (sulfură de dietil diclorică) au fost germanii, la 12 iulie 1917, în bătălia de la Passchendaele (astăzi, Passendale) de lângă Ypres (Belgia), pentru a debloca războiul din tranșee. Deși pierderile au avut un caracter limitat, impactul psihologic a fost enorm. Prezența măștii de gaze pe chipurile militarilor evidențiază din plin această dezumanizare. Din perioada alianței militare secrete cu Germania și Austro-Ungaria (1883-1914), unii militari ai armatei române deprinseseră de la instructorii germani o serie de cunoștințe despre acest tip de arme. Numai așa se explică cum, în bătăliile de la Mărășești (6-13 august 1917) și Oituz (8 august) s-au folosit și pe frontul românesc, de ambele părți, atacuri chimice. Mai greu de precizat dacă au avut aceleași efecte ca pe fronturile de Vest sau a celor din Polonia. Se cunoaște doar un episod tragic. Savantul german, Eduard Buchner, laureat al premiului Nobel pentru chimie, încorporat în armata germană, într-o unitate de artilerie, și prezent pe frontul românesc, la Mărășești, a fost grav rănit la 3 august 1917, iar după nouă zile a decedat. Și-a găsit locul de veci la cimitirul soldaților germani de la Focșani. Să mai consemnăm că jurnalele de război ale armatei române atestă că în acele zile „artileria noastră a executat trageri de baraj bătând satul Doaga cu obuze chimice”. Astfel de evenimente au dus la înființarea Serviciului de gaze al Armatei române, la 26 octombrie 1917, prin parafa generalului de corp de armată și viitor mareșal Constantin Prezan. O astfel de structură nu a avut prea mare viabilitate, întrucât, imediat după Primul Război Mondial, prin tratatele încheiate au fost interzise armele chimice.

Armele cu napalm

Al Doilea Război Mondial a adus în prim-plan alte două categorii de arme de distrugere în masă: *bombele incendiare cu napalm* și bombele cu încărcătură nucleară. Ambele au fost create și utilizate de armata SUA. „Părintele” napalmului este considerat profesorul Louis Fieser specialist în chimie organică de la Universitatea Harvard în 1942-1943. „Pe scurt este vorba despre o substanță făcută din săpun de aluminiu, acizi naftenici și palmitici. Propriu-zis era o compoziție lipicioasă, deosebit de inflamabilă, aderentă la orice suprafață și care degaja temperaturi mari. Napalmul ardea la temperaturi de până la 1200 de grade Celsius, distrugând tot. Propriu-zis, transforma benzina folosită la aruncătoarele clasice de flăcări într-un lichid vâscos și aderent, așa cum își doreau comandanții militari”. Despre distrugerile provocate a nu mai puțin de zece orașe germane și a capitalei Japoniei (aprilie 1945) cu bombele incendiare am avut ocazia să ne referim mai pe larg în studiul publicat în revista „Rezervistul sibian” nr.32, ianuarie-iunie 2023, p.6-7. Ele au continuat să fie folosite și în războaiele, care au urmat, din Coreea și Vietnam. Efectele acestor arme cu napalm, mai numite de unii specialiști și *focul lichid* au fost dintre cele mai distrugătoare. Concepută pentru anihilarea totală a inamicului, bomba cu napalm „îngrozea, traumatiza și ucidea cu o eficiență obscenă și hidoasă”, ca să cităm din opiniile unor experți. Rapoarte militare atestă că napalmul „era aruncat asupra victimelor într-o multitudine de moduri, de pe bărci, din aruncătoare de flăcări, dar mai ales din avioane”, iar studiile de specialitate arătau că „napalmul ucidea într-un mod cumplit. Odată ajuns pe pielea umană, nu putea fi îndepărtat. Producea arsuri de gradele III, IV și V. Ardea instant hainele și penetra efectiv prin piele până la os. Moartea era dureroasă. Cei care supraviețuiau rămâneau cu cicatrici îngrozitoare numite keloizi”. În războiul din Coreea (1950), aviația americană a lansat peste 32.000 de tone de bombe cu napalm, iar în Vietnam (1965-1973) bombele din această categorie au atins apogeul, fiind lansate și de sud-vietnamezi, de ordinul a sute de mii. Este o crimă contra umanității, deocamdată nesanționată juridic de vreun tribunal internațional. De reținut că o parte a acestor bombe au fost folosite împotriva civililor. În anul 1980, Națiunile Unite au interzis folosirea napalmului asupra civililor.

Armele nucleare

În ce privește armele cu încărcătură nucleară, sunt prea bine cunoscute utilizările lor de către armata SUA în Al Doilea Război Mondial, asupra orașelor nipone, de la Hiroshima și Nagasaki, în august 1945. Ele au devenit, în perioada așa-zisului Război Rece, principala preocupare a celor două mari puteri, SUA și URSS în ceea ce s-a numit „cursa înarmărilor”. Fără îndoială că și alte categorii de arme (aviație, tancuri, blindate, artilerie, ori tot ceea ce înseamnă tehnologia militară marină) au cunoscut o dezvoltare considerabilă, dar armamentul nuclear a constituit principalul element de descurajare. Analistii de arme nucleare estimează că cele nouă state nucleare ale lumii - China, Franța, India, Israel, Coreea de Nord, Pakistan, Rusia, Regatul Unit și Statele Unite - au în total aproximativ 13.000 de focoase nucleare, ceea ce ar putea distruge planeta Pământ de 27 de ori.

Bombele termonucleare, mai bine cunoscute sub numele de *bombe cu hidrogen*, sunt până în prezent, singura armă, cea mai distructivă, creată vreodată de om. Alimentate de o combinație de fisiune și fuziune nucleară - același proces pe care îl folosește soarele pentru a genera energie - aceste bombe au capacitatea de a dezlănțui cantități incredibile de distrugere.

„Tsar Bomba” (Bomba țarului), cea mai mare bombă testată vreodată, pe vremea URSS, a fost o bombă cu hidrogen care a provocat distrugerii severe pe o rază de aproximativ 60 de mile (100 km). În comparație, bomba nucleară detonată la Nagasaki, Japonia, a provocat distrugerea pe o rază de aproximativ 5 km (8 km). Doar cinci țări au fost confirmate că au construit bombe

cu hidrogen: Statele Unite, Rusia, Franța, China și Regatul Unit, dar afirmațiile recente ale Coreei de Nord sugerează că o șasea țară poate fi pe listă.

Cercetătorul Matt Korda, asociat senior de cercetare și manager de proiect pentru Proiectul de informații nucleare la Federația Oamenilor de Știință Americani a precizat într-o intervenție publică, faptul că bombele nucleare se clasifică în „strategice” și „nestrategice” (sau „tactice”). Un alt expert, Samuel Hickey, analist de cercetare la Centrul nonprofit pentru Controlul și Neproliferarea Armelor, a declarat la rândul său că „Armele strategice pot ajunge de la Moscova la Washington, DC, în timp ce armele nucleare nestrategice (tactice), au o rază de acțiune mai scurtă”.

Din ultimele date furnizate de către experți, rezultă că în 2021 „a existat o creștere a focoaselor desfășurate și toate cele nouă state cu arme nucleare fie își modernizează, fie își măresc arsenalele”. „Deși este dificil să știm cu exactitate cum se schimbă arsenalele nucleare, evaluăm că China, India, Coreea de Nord, Pakistan și Regatul Unit, precum și eventual Rusia, toate își măresc numărul de arme nucleare din stocurile lor militare” (Matt Korda). Atât SUA, cât și Rusia mențin o parte din armele lor nucleare în alertă promptă, ceea ce înseamnă că ar putea fi gata de lansare „în mai puțin de 15 minute”. O lucrare din 2015 a Uniunii Oamenilor de Știință Preocupați a estimat că SUA și Rusia aveau fiecare în jur de 900 de arme în stare de alertă.

Care va fi viitorul în domeniul producerii și perfecționării armamentului nuclear? Este bine să apelăm tot la opiniile experților. „Nu cred că acest lucru se va întâmpla”, a spus Holger Nehring, profesor de istorie europeană contemporană la Universitatea din Stirling din Scoția. „Armele nucleare sunt în principal o formă de descurajare împotriva atacurilor nucleare, așa că statele nu au niciun interes real să scape de ele. A scăpa complet de armele nucleare ar însemna un nivel foarte ridicat de încredere între toate statele din sistemul internațional, iar asta este puțin probabil să fie atins”. Andrew Futter, profesor de politică internațională la Universitatea din Leicester din Anglia, a fost de acord. „Probabil că am ajuns la un punct în care sunt puțin probabile reduceri mari suplimentare”, a spus el pentru „Live Science”. „Nu există nicio modalitate de a folosi o arma nucleară fără escaladarea unei crize și uciderea civililor”, a spus Hickey pentru Live Science. „Chiar în ianuarie trecut (2021), liderii Chinei, Franței, Rusiei, Regatului Unit și Statelor Unite au afirmat împreună că „un război nuclear nu poate fi câștigat și nu trebuie purtat niciodată”, deoarece „consecințele unei singure detonări de arme ar fi catastrofal”.

Muniția (bomba) termobarică sau arma cu vid

O altă tehnologie ce poate fi încadrată în categorie ADM (Armelor de Distrugere în Masă) o reprezintă muniția termobarică, mai întâlnită în lucrările de specialitate și sub denumirea de *bombe termobarice*. În Al Doilea Război Mondial o astfel de tehnologie a fost folosită de armata germană. Nu a cunoscut o dezvoltare până în anii 1960, când armata americană a folosit bombele termobarice în războiul din Vietnam. Și tot armata americană a folosit această tehnologie, în 2021, împotriva grupurilor de teroriști Al Qaeda ascunse în peșterile de la Tora Bora. Cu toate acestea, din informațiile publice rezultă că armata Federației Ruse s-ar evidenția la acest capitol cu un palmares superior față de cel american. Merită evidențiate câteva dintre ele. Astfel, Rusia le-a folosit în războiul său din Cecenia, în 1999, și a fost condamnată de Human Rights Watch pentru „escaladarea periculoasă” cu „implicații umanitare importante”. Au mai fost folosite și în războiul civil sirian de către regimul lui Bashar Al-Assad. Armele erau de proveniență rusă. Se știe că, după Al Doilea Război Mondial, Rusia a devenit principalul furnizor de arme pentru Siria. Opt ani mai târziu, Rusia și-a testat cea mai mare armă termobarică, numită „Părintele tuturor bombelor”. Experții spun că s-ar fi creat o explozie echivalentă cu o bombă convențională de 44 de tone, iar BBC a informat că bomba ar reprezenta „cel mai mare dispozitiv exploziv non-nuclear din lume”.

Marcus Hellyer, analist la Institutul Australian de Politică Strategică, citat, a avut o amplă intervenție publică, preluată de The Guardian, în care dezvăluie câteva detalii interesante despre efectul bombelor termobarice. „Bomba cu vid, numită și bombă cu aerosoli sau exploziv de aer combustibil, constă dintr-un recipient de combustibil cu două încărcături explozive separate. Acesta poate fi lansat ca o rachetă sau aruncat ca o bombă din aeronave. Când își atinge ținta, prima încărcătură explozivă deschide containerul și împrăștie larg amestecul de combustibil sub formă de nor. În prima etapă se distribuie un aerosol format dintr-un material foarte fin, de la un combustibil pe bază de carbon până la particule de metal minuscule. Acest nor poate pătrunde în orice deschideri sau încăperi ale unei clădiri, dacă acestea nu sunt complet etanșate. O a doua încărcătură aprinde norul și-l detonează, rezultând o minge de foc uriașă, cu o undă de explozie masivă și vid, care aspiră tot oxigenul din jur. Arma poate distruge clădirile armate, echipamentele și poate ucide sau răni oameni”. Același expert ne mai spune că „sunt folosite într-o varietate de scopuri și vin într-o gamă largă de dimensiuni - inclusiv arme pentru utilizare individuală, cum ar fi grenade și lansatoare de rachete de mână. Au fost proiectate și versiuni uriașe lansate în aer, special pentru a ucide oameni adăpostiți în buncăre și complexe de tuneluri. Efectele armei termobarice sunt mult mai grave în spații închise. Valul de explozie poate dura mult mai mult decât cel al unui exploziv convențional și este capabil să vaporizeze trupurile omenеști. Principiul de funcționare al acestor arme constă în aspirarea oxigenului din aerul înconjurător pentru a genera o explozie la temperatură foarte ridicată”.

Pornind de la impactul devastator împotriva celor care se adăpostesc în clădiri sau buncăre, bombele cu vid au fost folosite în principal în mediile urbane. Deocamdată, nu există legi internaționale care să interzică utilizarea lor, dar dacă o țară le folosește pentru a viza populațiile civile din zonele urbane, școli sau spitale, atunci ar putea fi condamnată pentru crime de război conform Convențiilor de la Haga din 1899 și 1907.

Arma cu laser

Mai multe surse deschise din mass-media au anunțat că SUA a început un proiect de constructivitate a celei mai puternice arme laser din lume. O armă care ar avea capacitatea de a vaporiza orice țintă într-un interval de o secundă. La 10 octombrie 2023 Compania Lockheed Martin a fost însărcinată de către Biroul subsecretarului Apărării pentru Cercetare și Inginerie al Departamentului Apărării al SUA să dezvolte și să furnizeze cel mai puternic sistem laser dezvoltat vreodată care ar putea vaporiza orice țintă inamică. Cu o putere de 500 kW, noul laser va eclipsa clasa existentă de 300 kW și va constitui cea de-a doua fază a Inițiativei de scalare a laserului de înaltă energie (HELSI) a DoD (*Department of Defense* – Departamentul Apărării al SUA). Un laser de această putere are efecte devastatoare asupra obiectelor cu care interacționează, putându-le tăia, topi sau, pur și simplu, vaporiza. Ca referință, HELSI va ajuta inițiativa mai amplă a armatei americane, Indirect Fire Protection Capability-High Energy Laser (IFPC-HEL). Acest program are ca scop protejarea locațiilor imobile și parțial imobile împotriva atacurilor cu rachete, artilerie, mortiere, sisteme aeriene fără pilot și amenințări cu aripi rotative și fixe. Foarte interesante sunt și declarațiile oficialilor de la Compania Lockheed Martin. „Câștigarea contractului de prototip IFPC-HEL este rezultatul mai multor ani (circa 40 de ani – n.n.) de evoluție complexă a programului, investiții strategice și parteneriat cu Armata în acest program”, a declarat Rick Cordaro, vicepreședintele Lockheed Martin Mission Systems & Weapons. „Tehnologia noastră matură a energiei direcționate îi permite lui Lockheed Martin să ofere armatei viteză, agilitate și soluții de securitate pentru secolul 21”. Să înțelegem de aici că, la ora actuală ADM sunt concepute de către Pentagon pentru întărirea securității SUA, cel mai puternic stat din punct de vedere militar din lume, a cărei armată este de trei ori mai mare decât armatele Federației Ruse, Chinei și Iranului luate la un loc.

În loc de concluzii

Proliferarea armelor de distrugere în masă, deși reprezintă *cel mai mare pericol pentru existența umanității*, Marile Puteri nu renunță la a le inventa și produce. Campioni la inventica de înaltă tehnologie cu aplicabilitate în domeniul militar se dovedesc, cine altele, decât Marile Puteri ale Războiului Rece, SUA și Rusia. Nu prea se știe multe despre chinezi și israelieni, decât că vin tare din urmă. Cu totul întâmplător aceste patru state (SUA, Rusia, China și Israelul) sunt și cele care nu recunosc Curtea Internațională de Justiție de la Haga, cunoscută și drept Curtea Mondială, principalul organ judiciar al Națiunilor Unite cu sediul în Palatul Păcii de la Haga și unica instanță îndrituită să judece crimele de război și crimele contra umanității.

Există, la ora actuală, o sumedenie de ONG-uri care au ca scop lupta pentru pace. Ele se remarcă doar prin activismul de stradă, ori în mediul academic și universitar, adică seminarii și mese rotunde, mitinguri, manifestații, difuzarea de manifeste, memorii către autorități, proteste, mai mult sau mai puțin violente, dar mai tot timpul finanțate de cercurile politice influente și foarte potente din punct de vedere financiar. Sunt astfel atrase într-un *joc politic periculos*. În paralel, funcționează și un număr impresionant de institute de cercetare ce își desfășoară activitatea în laboratoare dintre cele mai moderne și performante, al cărui obiectiv principal este proiectarea și realizarea unor arme cât mai distrugătoare.

Crimele contra umanității comise de cei ce au folosit în secolul trecut și începutul celui actual armele de distrugere în masă au rămas nesancționate, cu excepția celor săvârșite de germani în Al Doilea Război Mondial, ceea ce duce la perpetuarea unor practici imorale în relațiile internaționale, precum și la acumularea unor tensiuni interetnice, religioase, culturale sau de altă natură ce pot aprinde oricând noi conflicte cu urmări devastatoare, în special pentru societatea civilă.

Sistemul de *drept umanitar internațional este total depășit* în ce privește, nu numai regulile de limitare, până la interzicerea producerii și folosirii ADM, cât mai ales în proiectarea unor instituții cu caracter internațional menite a preveni conflictele militare ce pot degenera în adevărate catastrofe pentru umanitate.

Dacă o eventuală creștere a încrederii între state este puțin probabilă, atunci la ce să ne așteptăm? În mod logic, la *creșterea neîncrederii*, care generează, la rândul ei, suspiciuni și tot felul de motive de conflicte, unele chiar și armate, care lasă în urmă răni ce cu greu pot fi cicatrizate, adică motive de conflicte interetnice, religioase sau ciocniri de civilizații.

Prin urmare, *producerea, stocarea, amenințarea cu folosirea ADM reprezintă cea mai urâtă față a umanității*. Si culmea ironiei, totul este conceput pentru asigurarea păcii, adică a securității! O umanitate care de-a lungul a zeci de mii de ani a reușit să lase în urmă culturi și civilizații, tradiții și valori, unele chiar performante și demne de urmat ori de a fi preluate și tocmai de aceea nepieritoare, dar pe care mulți dintre contemporanii noștri, aflați în funcții de comandă politică, fie nu le văd, fie le ignoră cu bună știință, fără să realizeze că istoria la fel ca și întreaga planetă se pot opri la un moment dat și chiar dispăre din univers. Să fie acesta destinul pământenilor?

În fața evidențelor evenimentțiale, orice alt comentariu politic ce urmărește să spună și să transmită altceva, devine ridicol. Războaiele care desfășoară sub ochii noștri din Ucraina și Israel (Fâșia Gaza) sunt elocvente. Tot ceea ce este pe piața informațiilor vine din trecut, adică din istorie. Numai că *istoria care se derulează sub ochii noștri nu poate fi falsificată*, nici măcar de „marii maeștri păpușari ai dezinformării”, care în realitate nu sunt altceva decât niște propagandiști de ocazie, greșoși ori total lipsiți de credibilitate. Și toate acestea pentru că în perspectiva istorică totul este evident și de necontestat, inclusiv în domeniul utilizării ADM și al confruntărilor militare genocidare.

Col.(r) dr.ing. Aurel Iacobescu

„INIȚIATIVA GAMINGER”

CONFERINȚA UNIUNII ASOCIAȚIILOR PERSONALULUI MILITAR ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE DIN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST

În perioada 05-08 octombrie 2023, la Sibiu, s-a desfășurat cea de-a doua Conferință a Uniunii Asociațiilor Personalului Militar în Rezervă și în Retragere din Europa Centrală și de Est – Inițiativa GAMINGER. Gazdele acestei reuniuni au fost Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu”/AFT și Centrul Național de Instruire Întrunită „Getica” din localitatea Cincu, iar în acest an evenimentul a avut ca temă „Consecințele războiului din Ucraina asupra securității regionale”.

Uniunea Asociațiilor Personalului Militar în Rezervă și în Retragere din Europa Centrală – „Inițiativa GAMINGER” este o asociație internațională non-guvernamentală, non-profit a cadrelor militare în rezervă și în retragere, iar organizarea bianuală a Conferințelor Inițiativei se face prin rotație de către fiecare din cele 11 țări membre și anume: Republica Cehă, Republica Slovacă, Polonia, România, Ungaria, Italia, Republica Federală a Germaniei, Austria, Confederația Elvețiană, Croația, Macedonia de Nord și Slovenia.

Această comunitate a fost fondată oficial la 28 mai 1995 (membru fondator fiind dl. Giuseppe Felippo IMBALZANO din Italia – fost ofițer de marină cu gradul de comandor, în prezent diplomat), dar își are originile în urma discuțiilor din anul 1989, ținute în localitatea Gaming, un mic și fermecător sat austriac, unde reprezentanți ai statelor majore ale Armatelor din: Germania, Austria, Italia și Elveția s-au adunat pentru a da un impuls consultărilor reciproce între forțele militare după dizolvarea Pactului de la Varșovia, când țările europene au început să fie mai mult interesate de aspectele sociale, militare, instituționale și internaționale ale fostelor state ostile.

„Inițiativa GAMINGER” este un instrument valoros al diplomației militare, care, în paralel cu discuțiile oficiale ale personalului militar din statele membre, oferă și o sursă neoficială de informații, fiind pe deplin integrată în societate și recunoscută de către ministerele apărării naționale.

În anul 2002, „Inițiativa GAMINGER” a semnat un Memorandum de Înțelegere (MoI) cu CIOR – „Confédération Interalliée des Officiers de Reserve” prin care se dezvoltă și se consolidează relațiile bilaterale cu personal militar aflat în rezervă și în retragere din statele membre NATO. Totodată, cele două entități își păstrează independența și autonomia privind sferile lor de competență, iar din anul 2004 „Inițiativa GAMINGER” se concentrează mai mult pe politica europeană de securitate și cooperare militară.

În prezent, când asistăm la creșterea tensiunii internaționale, la escaladarea naționalismului și a noilor amenințări internaționale, cum ar fi terorismul, criminalitatea cibernetică și migrația, „Inițiativa GAMINGER” se concentrează pe consolidarea capacităților organizațiilor naționale militare și civile pentru a face față efectiv acestor amenințări.

Președinția „Inițiativei GAMINGER” organizează de două ori pe an conferințe GAMING I și GAMING II, tot timpul sub auspiciile unei țări membre, iar anul acesta România a găzduit la Sibiu cea de-a doua Conferință a Uniunii Asociațiilor Personalului Militar în Rezervă și în Retragere din Europa Centrală, adică GAMING II. La această reuniune au fost prezente delegațiile permanente ale „Inițiativei GAMINGER” din: R. Cehă, Croația, Elveția, Italia, Macedonia de Nord, Slovacia, Slovenia și Romania.

Cu această ocazie, dl. gl. lt. (rtr) Neculai BĂHNĂREANU, președinte al Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere „Alexandru Ioan Cuza”/ANCMRR, a susținut o alocuțiune, transmițând, în numele camarazilor din ANCMRR, un călduros salut de bun venit în țara noastră, tuturor participanților la această Conferință.

Ideile expuse de către președintele al ANCMRR în alocuțiune au fost pe deplin apreciate de către toți cei prezenți la această activitate, desfășurată în Amfiteatrul „Gl. Liviu HABIAN” din AFT, iar cele mai elocvente s-au referit la (citat):

„S-a vorbit și s-a scris mult despre pandemia de COVID – 19, de un an și mai bine despre operația specială – invazie - război, dar și de despre crize energetice și scăderi ale nivelului de trai.

Astăzi, să lăsăm toate aceste subiecte deoparte și să vorbim despre rolul nostru, al rezerviștilor militari în societate. Așadar, ce suntem noi, militarii în rezervă și în retragere, pentru societatea din care facem parte?

În opinia mea și a altor camarazi, suntem, în primul rând, purtători ai unor valori și ale unor repere istorice.

Seriozitatea, patriotismul adevărat, nu cel doar clamat, dragostea și devotamentul față de propria țară, atașamentul față de cultură și istoria neamului din fiecare din țările noastre - istoria cea adevărată și promovarea valorilor comune, formează viața fiecăruia dintre noi.

Rolul nostru, al militarilor în rezervă și în retragere, este acela de ancoră, de factor de stabilitate și dincolo de faptul că fiecare dintre noi face tot ceea ce poate, acolo unde se află.

Asociația noastră a demarat în acest an un proiect de celebrare a centenarului mișcării asociative militare în România.

Seria de evenimente și amploarea acestora, este și acesta un moment pe care îl dedicăm și constituie o bună ocazie de a arăta întregii societăți românești ce pot face militarii în rezervă, cât de determinați sunt și cum putem sprijini în continuare idealurile de stabilitate, securitate și prosperitate ale țărilor noastre, cum putem aduce în atenția generațiilor actuale și viitoare, trecutul țărilor noastre, în componenta sa legată de Armată.

Asociația noastră rămâne consecventă cu angajamentele sale internaționale atât la nivel bilateral cât și multilateral pentru a duce un plus de valoare problematicii, în sensul sporirii contribuției acesteia la creșterea mișcării asociative naționale și internaționale a rezerviștilor militari, a potențialelor de apărare și securitate ale țărilor partenere, a lărgirii cooperării pentru o mai bună cunoaștere și sprijin reciproc la interesele noastre comune”.

Lucrările Conferinței au fost onorate de prezența **dl gl. mr. Dragoș-Dumitru IACOB**, comandantul **Corpului Multinațional de Sud – Est al NATO**, de domnul **gl. bg. prof. univ. dr. ing. Ghiță BÂRSAN**, comandantul (rectorul) **AFT din Sibiu**, de **dl gl. bg. Adrian VASILIU** locțiitorul șefului **Direcției Personal și Mobilizare din Statul Major al Apărării**, precum și de doamna conf. univ. **dr. Raluca Viman-Miller**, din cadrul **Universității Georgiei de Nord**, **statul Atalanta, Statele Unite ale Americii**. Cei menționați, au fost, de facto, și **kyenote speakers**.

Comandantul Corpului NATO a susținut o prezentare referitoare la situația operațională a războiului declanșat de Rusia asupra Ucrainei, trecând în revistă succesiv toate cele cinci faze ale agresiunii rusești asupra statului vecin.

Comandantul AFT a apreciat în cuvântul său importanța ”**Inițiativei GAMINGER**”, care prin activitatea desfășurată reprezintă un reper important și, totodată, vine în sprijinul personalului militar în rezervă și în retragere indiferent de țara din care acesta provine susținându-le drepturile.

Reprezentantul SMap a punctat, din perspectiva direcției pe care o reprezintă ”personal și mobilizare”, necesitatea ca personalul militar în rezervă și retragere să dispună de drepturile care li se cuvin conform statutului acestuia.

Șeful Delegației ANCMRR din România, și totodată, moderatorul întregii activități, desfășurată exclusiv în limba engleză, a fost domnul gl. mr. (rtr) **Marian Buciuman**, prim-locțiitor al președintelui ANCMRR și șef al Departamentului de Relații Internaționale, care pentru buna organizare și desfășurare a acestei activități a fost sprijinit de către **dl. col. (rtr) ing. Sergiu GHINDĂ**, precum și de **dl. col. (rtr) Aurel MUNTEANU**.

Pentru prima dată în istoria Uniunii au fost invitate, cu statut de observator, la inițiativei României, delegați din **Albania** și **R. Moldova**, cea din urmă fiind reprezentată de domnul **gl. bg. (r) Vitalie Marinuță** – fost ministru al apărării. Din partea Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere „*Alexandru Ioan Cuza*”- filiala Sibiu au participat cu statut de invitați președintele asociației, **dl. col. (rtr) Ioan LĂPĂDAT**, prim-vice președintele, **dl. col. (rtr) Vasile DUCA** și **col. (r) dr. ing. Aurel IACOBESCU**, membru în Comitetul Director al asociației sibiene.

Deschiderea lucrărilor Conferinței de toamnă GI-II i-a revenit dl. lt. col. (r) **Philipp Leo din Elveția**, președintele în exercițiu al **Uniunii Asociațiilor Personalului Militar în Rezervă și în Retragere din Europa Centrală și de Est**, care a punctat importanța inițiativei și a prezentat programul desfășurării activității.

A urmat prezentarea documentarului „**Consecințele războiului din Ucraina asupra securității regionale**”, susținută de reprezentantul DIM/DGIA. Acesta a adus unele precizări referitoare la modalitățile adoptate de către România, prin intermediul SMAP, de a lua toate măsurile necesare și legale în vederea contracarării loviturilor rusești cu drone (UAV-uri) de tip SAHED de fabricație iraniană asupra porturilor dunărene din localitățile Ismail și Reni, care zilnic lovesc infrastructura critică ucraineană, iar resturi ale acestora cad pe teritoriul românesc violând astfel spațiul aerian românesc, fapt incriminat de legislația internațională.

La rândul lor, șefii delegațiilor străine prezenți la Conferință au evidențiat în prezentările efectuate, din perspectiva fiecăruia, unele aspecte particulare vis-a-vis de agresiunea neprovocată a Rusiei asupra statului vecin Ucraina, precum și consecințele asupra securității regionale.

În cea de-a doua parte a zilei, delegațiile participante la Conferință au fost invitate să efectueze o vizită de lucru în incinta AFT, ocazie cu care au fost apreciate toate facilitățile dezvoltate în ultimii ani de către conducerea instituției de învățământ superior militar, necesare pregătirii studenților, viitori ofițeri ai Armatei Române, la standardele internaționale adecvate ca stat membru NATO și UE.

Cea de-a doua zi a lucrărilor Conferinței a debutat cu deplasarea delegațiilor către **Centrul Național de Instruire Înrunită „Getica”** din CINCU. Odată ajunși acolo, aceștia au fost întâmpinați cu multă căldură de comandantul centrului, dl. col. **Marian CRISTUREANU** și de locțiitorul acestuia pentru operații și instrucție dl. col. **Alin GHEORGHE**.

După scurte discuții protocolare, membrii delegațiilor au fost invitați în sala de conferințe, ocazie cu care dl. col. CRISTUREANU, în limba engleză, a susținut o prezentare prin intermediul căreia a evidențiat facilitățile de instruire și de antrenament ale centrului, care are în componența sa elemente din localitățile: CINCU, CĂRȚIȘOARA, PLENIȚA, BABADAG și SMÂRDAN.

Totodată, au fost prezentate capabilitățile sălii de simulare a centrului, unde cadrele militare care urmează să desfășoare activități în teren se antrenează și se instruiesc, iar apoi sunt verificate și certificate pentru a desfășura activități reale în poligon.

Deplasarea în poligon s-a desfășurat cu multă nostalgie datorită faptului că aici, cât timp am fost în activitate, am desfășurat multe aplicații cu trageri de luptă cu diferite categorii de armament de artilerie.

La **CRUCEA NORD CINCU**, delegațiile au fost întâmpinate de către loțiitorul comandantului, dl. col. **Alin GHEORGHE** care, într-o limbă engleză impecabilă, a efectuat o orientare în teren foarte bine documentată, evidențiind toate elementele importante, precum și facilitățile de instruire din poligon. În context, am reținut cu toții că pe lângă posibilitățile de a trage cu obuzierele, precum și cu aruncătoarele de proiectile reactive prin ochire indirectă, se pot efectua și trageri cu tunurile antitanc prin ochire directă. Apoi, există zone din poligon unde lunetiștii se pot instrui, dar și cei care au în dotare pistoale, pistoale-mitralieră, puști-mitralieră, precum și AG-7 și AG-9. De asemenea, poligonul este dotat și cu elementele necesare de instruire în lupta urbană, sau în condițiile utilizării de către inamic pe câmpul de luptă a gazelor toxice.

Activitatea s-a încheiat prin vizitarea cimitirului, loc în care își trăiesc somnul de veci soldați eroi români din primul război mondial, alături de care au fost înhumați soldați din armata austro-ungară.

La finalul activității desfășurate în cadrul Centrului Național de Instruire Întrunită „Getica”, domnul **gl. mr. (rtr) Marian BUCIUMAN**, în numele participanților, a adus mulțumiri gazdelor, oferindu-le plachete cu însemnele ANCMRR, ca simbol al recunoștinței pentru clipele frumoase petrecute împreună.

Activitatea finală a celei de-a doua Conferințe a Uniunii Asociațiilor Personalului Militar în Rezervă și în Retrageră din Europa Centrală și de Est – „Inițiativa GAMINGER”, s-a desfășurat într-un cadru festiv, ocazie cu care s-au susținut alocuțiuni de către membrii delegațiilor străine, aceștia exprimându-și mulțumirea privind rezultatelor acestei activități și modul exemplar în care a fost organizată de către partea română.

Totodată, reprezentantul României a oferit din partea ANCMRR plachete comemorative, precum și diplome de excelență fiecărui membru din statele participante, precum și reprezentanților ANCMRR filiala Sibiu.

Concluziile desprinse în urma desfășurării acestei importante activități pot fi următoarele:

1. O **organizare impecabilă a activității**, desfășurată conform programului dinainte stabilit, acest fapt datorându-se echipei ANCMRR filiala centrală cu sprijinul nemijlocit al filialei din Sibiu;
2. Conferința a constituit un bun prilej de **pregătire și schimb de experiență** atât pentru personalul militar în rezervă și în retragere, cât și pentru promovarea acestora în ierarhia structurilor din care fac parte;
3. **Promovarea imaginii Armatei României**, precum și **promovarea potențialelor de care dispunem prin ANCMRR**, de a contribui la **coagularea mișcării asociative a personalului militar în rezervă și retragere** atât pe plan național, cât și internațional;
4. Un bun prilej pentru **schimburi de idei și de opinii** referitoare la situația geo-politică internă și la nivel internațional, când omenirea se confruntă cu pandemii, agresivități și războaie;
5. **Dezvoltarea de relații interpersonale**, necesare pentru o mai bună cunoaștere a situației sociale în care se află personalul militar în rezervă și retragere din cadrul „Inițiativei GAMINGER”.

Prof. univ. dr. *Corvin Lupu*
 „Universitatea Lucian Blaga” Sibiu

Reflecții asupra României în timpul guvernului Petru Groza (I)

În numerele trecute ale revistei „Rezervistul Sibian”, am arătat modul în care au evoluat evenimentele după reușita complotului împotriva mareșalului Ion Antonescu, arestarea sa și renunțarea la toate rezultatele negocierilor antonesciano-sovietice, care ofereau României condiții de capitulare, prin care să se salveze armata română și să se stabilească zonele din țară prin care Armata Roșie poate să desfășoare operațiuni militare și zonele în care competențele să aparțină exclusiv armatei române.

În ciuda înțelegerilor cu SUA și Marea Britanie, URSS nu a cerut României o capitulare necondiționată, ci a oferit o serie de condiții destul de avantajoase, raportat la situația militară foarte grea a armatei române, în schimbul ieșirii țării din războiul alături de Germania. URSS se grăbea să ajungă cât mai adânc în centrul Europei, pentru a obține la masa tratativelor influența asupra tuturor teritoriilor ocupate de Armata Roșie, cum avea să se și întâmple. Din această cauză, URSS a încălcat, privitor la România, principiul obligativității capitulării necondiționate, pe care l-a convenit cu SUA și cu Marea Britanie. Prin lovitura de stat dată de rege, alături de complotiștii din jurul său, de agenți ai serviciilor secrete britanice, dintre care cel mai important a fost Iuliu Maniu și de reprezentanții Partidului Comunist, cu care regele a fost permanent în contact, negocierile antonesciano-sovietice au fost abandonate, iar rezultatele importante obținute deja nu s-au mai valorificat.

România a capitulat necondiționat, iar prin uriașa minciună rostită de regele Mihai la Radio București, în 23 august 1944, noaptea, potrivit căreia România ar fi încheiat armistițiul cu Națiunile Unite, armata română a depus armele și a fost capturată în întregime de armata sovietică și dezarmată. Între 160.000 și 175.000 de militari români au căzut prizonieri și au luat calea captivității. Mulți dintre ei vor sfârși în lagărele sovietice. Între Chișinău și Vladivostok este plin de cimitire ale unor soldați și civili români... Armistițiul s-a încheiat abia după aproape trei săptămâni, în noaptea de 12/13 septembrie 1944, la Moscova.

România înfrântă a fost ocupată de Armata Roșie. Diconul roman „Vai de cei învinși!” s-a văzut cu ochiul liber în România. Prin tratatele încheiate în ultima parte a celui de al doilea război mondial, puterile occidentale învingătoare, SUA și Marea Britanie, au arondat România sferei de interese și de ocupație militară a Uniunii Sovietice. Dar atențiune: acele tratate nu au fost abrogate niciodată, nefiind denunțate de semnatari niciodată. Mai mult decât atât, în august 1975, la Helsinki, s-a semnat *Actul Final al Conferinței de Pace și Securitate în Europa*, prin care 32 de state din Europa+SUA și Canada au recunoscut statu-quo-ul situațiilor prevăzute în acele tratate de pace de la sfârșitul celui de al doilea război mondial. Cu alte cuvinte, în dreptul internațional de astăzi, mai există documente prin care România aparține sferei de interese a fostei URSS, a cărei continuatoare recunoscută la ONU și în dreptul internațional este Federația Rusă. Din această cauză, susținătorii intereselor occidentale încearcă să acrediteze ideea că în dreptul internațional actual principiul sferelor de interese ale marilor puteri este depășit istoricește, nu mai corespunde cu situația actuală și nu mai trebuie luat în seamă. Pe de altă parte însă, puterile occidentale nu denunță acele tratate, folosesc acele prevederi ale tratatelor care le convin. De altfel, întregul cadru internațional al zilelor noastre a fost creionat prin acele tratate.

Din punct de vedere juridic însă, această teză este una falsă. Toate tratatele care nu au fost denunțate de părți sunt în vigoare. De asemenea, în diplomația secretă a statelor, toate înțelegerile care nu sunt denunțate de părți sunt valabile. Nerecunoașterea acestor tratate și înțelegeri, fie ele și secrete, conduce la mari crize internaționale, urmate de conflicte care uneori

degenerează în războaie, cum este și cel care se desfășoară astăzi pe teritoriul Ucrainei, între Federația Rusă, pe de o parte și alte peste 40 de state, în frunte cu SUA, pe de altă parte.

De asemenea, în numărul trecut al revistei „Rezervistul Sibian”, am abordat problema instalării guvernului Petru Groza. S-a văzut că în abordarea occidentală și a gândirii reprezentanților regimurilor politice din România de dinainte de 23 august 1944, instalarea guvernului Petru Groza ar fi fost ceva „rău”, ceva „negru”, ceva contrar intereselor poporului român și altele pe aceeași linie de gândire.

Realitatea istorică este cu totul alta. Criticii instaurării guvernării Petru Groza se află în mare eroare științifică. Este absolut cert că România fusese arondată sferei de influență a URSS. Deci, un guvern potrivit URSS, la București, nu ar fi creat decât dificultăți în plus efortului de ușurare a situației României, de și de găsim soluțiilor politice interne și externe ca, în interiorul sferei de influență sovietică și a regimului impus de aceasta, România să se poată reconstrui după distrugerile de război și să fie lăsată să se poată dezvolta economic, social, cultural, demografic, să-și conserve tradiția și valorile naționale.

Or, Occidentul a cerut românilor să se opună sferei de influență căreia el, Occidentul, i-a arondat și a încercat să dea românilor foarte serios impresia că „vor veni americanii” și vor „face praf” comunismul. Prin aceste minciuni istorice, o parte a poporului român a fost manipulată și împinsă într-o zonă din care nu s-a mai putut adapta noilor situații istorice. Rezistența antisovietică și anticomunistă, născută în anul 1944 în zonele din nord-estul României, zone ajunse deja sub ocupație militară sovietică, rezistență perpetuată timp de un deceniu și jumătate, n-a avut nici o șansă de reușită, în schimb a distrus un mare număr de români, care au sfârșit în gulagul judeo-sovietic din România și au suferit acolo până în 1964. De asemenea au suferit enorm și familiile acestora.

Oamenii au o singură viață, care trebuie trăită cât mai frumos posibil, în interesul familiilor lor și în interesul național de creare și formare frumoasă a viitoarelor generații, de conservare în cât mai bune condiții a spiritului național românesc. Oamenii sunt sub vremuri, nu vremurile sub oameni. Românii, toți la un loc, nu puteau schimba soarta care a fost hărăzită țării prin tratatele încheiate de marile puteri la sfârșitul celui de al doilea război mondial. Românii care au luptat cu eroism împotriva sovietismului au rămas cu eroismul, dar s-au sacrificat pe ei și și-au sacrificat familiile și, pentru o vreme, viitorul copiilor lor. Din această cauză și perspectivă de a privi lucrurile, îndemnurile occidentale, făcute manipulatoriu, prin care se cerea românilor să se opună regimului politic judeo-sovietic au fost imorale și antiromânești, conducând la suferința celor care s-au opus continuu și au fost reprimați și au condus la nefericirea multora. Sacrificiile românilor care au ales calea rezistenței împotriva regimului politic al sferei de influență în care a fost arondată România de către toate marile puteri ale Lumii, au ajutat doar Occidentul, care sabota cât putea regimurile socialiste, pentru a le submina și a impune superioritatea regimului occidental. Astăzi, după multe decenii, istoricul poate judeca la rece și are avantajul de a privi ansamblul realităților istorice.

În legătură cu realitatea celor evidențiate în rândurile de mai sus, iată ce spunea chiar regele Mihai, unul dintre cei care au făcut multe afirmații îndoielnice, altele dovedite false, dar care a spus și adevăruri verificate istoricește.

Cu ocazia vizitei la Londra, din noiembrie 1947, prilejuită de participarea sa la nunta prințesei moștenitoare a Coroanei Britanice, Elisabeta, regele Mihai s-a întâlnit și cu ministrul britanic de Externe, Ernest Bevin, întâlnire despre care, printre altele, avea să declare: „*Timp de peste două ore, mama mea și cu mine i-am povestit toate evenimentele din ultimele luni. L-am întrebat atunci ce intenționează să facă pentru a ne veni în ajutor. <Nu vreau să vă dau speranțe deșarte. Anglia nu este în măsură să facă nici cel mai mic lucru pentru dumneavoastră>. Un răspuns dur, dar care avea meritul sincerității! Pe moment am fost șocați. Anglia era totuși una dintre cele trei mari puteri victorioase. Am înțeles atunci multe lucruri referitor la împărțirea lumii.*”

Din relatarea regelui nu rezultă însă cu claritate dacă i s-a spus ceva concret despre înțelegerile Marii Britanii cu URSS legate de *Acordul de procentaj* din octombrie 1944, acord pe

care SUA l-a aprobat și prin care 90% din influența în România a fost cedată Uniunii Sovietice. Este de menționat că reprezentantul Marii Britanii în Comisia Aliată de Control în România, maiorul W. Reginald Young, fost spion în România, a fost informat de autoritățile britanice asupra procentajelor de influență aliată în România, motiv pentru care el a susținut permanent implementarea deciziilor sovietice și nu a avut obiecții în cazurile în care acțiunile sovietice excedau înțelegerilor dintre cele trei mari puteri și practicilor internaționale.

Dar, regele Mihai nu a spus niciodată acel adevăr poporului român. A dat interviuri la posturi occidentale de radio, a vorbit multe și de toate în spiritul propagandei castei din care a făcut parte, dar nu a spus niciodată românilor că marile puteri occidentale nu pot să facă nimic pentru români în acel moment istoric, că românii nu trebuie să se bazeze deloc pe puterile occidentale, ci le revine misiunea să se descurce singuri, cum pot, pentru a-și ușura situația și a se putea dezvolta pe ei înșiși, copiii lor și țara care să le fie leagăn.

Din perspectiva celor arătate mai sus, guvernul Petru Groza a fost guvernul potrivit pentru acel moment istoric. Dincolo de toate grozăviile făcute de NKVD-ul judeo-sovietic care au fost puse în seama lui Stalin, după ce el a declanșat politica antisemită, conducătorul sovietic era un om foarte capabil și foarte realist. El a privit România ca pe o pradă. Într-o exprimare metaforică, în viziunea lui Stalin, România era „o vacă de rasă”, prost hrănită în ultima vreme din cauza războiului și care trebuia întreținută bine pentru a fi mulsă în folosul ocupantului sovietic. Imediat după 23 august 1944, Stalin avea nevoie de România și de resursele sale pentru a continua războiul în mod accelerat, ca să ajungă cât mai adânc în vestul Europei. Stalin nu judeca sentimental, nici cu dragoste, dar nici cu ură. Dacă cineva trebuia pedepsit, chiar și cu moartea, aceasta nu se făcea cu ură, ci cu rațiunea. O dovadă este modul în care Stalin s-a comportat cu fostul conducător al statului român, anticomunist convins, Ion Antonescu.

După lovitura de stat, respectiv după arestarea conducătorului statului, acesta a fost predat comuniștilor și ținut în arest într-o casă conspirativă din cartierul Vatra Luminoasă, sub paza căpitanului Emil Bodnăraș, agent dublu, al SSI și al sovieticilor, dar loial României și regelui ei. După un timp, sovieticii i-au cerut lui Bodnăraș să îl predea pe Antonescu. Bodnăraș a refuzat și a declarat că Antonescu i-a fost dat lui în grijă și în pază de către rege și el nu îl predă decât la ordinul regelui. Ca urmare, la cererea sovieticilor, regele Mihai i-a ordonat lui Bodnăraș să-i predea pe Ion și Mihai Antonescu sovieticilor, cu toate că România nu încheiase încă armistițiul cu Națiunile Unite. Deci, regele l-a predat pe conducătorul statului inamicului. Această faptă se constituie într-o agravantă a trădării de la 23 august.

După ce s-au deplasat la locul indicat, unde se aflau Antoneștii, însoțit de 40 de militari sovietici, generalul sovietic de etnie ucraineană, Aleksandr Nikolaevich Tevchenkov, șeful Direcției Politice a Frontului 2 ucrainean, i-a comunicat lui Emil Bodnăraș că „din cauza pazei proaste, comandamentul sovietic ia asupra sa paza arestaților și îi va transporta în dispozitivul trupelor proprii”. Reprezentantul Partidului Comunist a răspuns că „ar fi fost mai bine dacă arestații ar rămâne pe loc și ar fi fost întărită paza lor cu soldați sovietici”. Emil Bodnăraș a rugat să fie luată și paza românească împreună cu Ion și Mihai Antonescu, respectiv cea asigurată de comuniștii români și a făcut cunoscut că guvernul român nu dorește ca Antonescu să ajungă la Moscova”.

Din documentele militare sovietice rezultă că în data de 31 august 1944, când Armata Roșie a intrat în București, sovieticii nu știau locul unde era deținut mareșalul Antonescu și nici cum acționaseră comuniștii români, în frunte cu Pătrășcanu și Bodnăraș. Acest fapt infirmă ideea că acțiunile comuniștilor români fuseseră tutelate mărunț de sovietici, sau inițiate de sovietici.

Fiindcă l-am nominalizat pe Emil Bodnăraș, doresc să fac câteva precizări. Emil Bodnăraș a fost o personalitate importantă. Pe cât de controversat, pe atât de eficient în acțiunile sale. A urmat școala militară și a devenit ofițer de artilerie. A fost șef de promoție. Tatăl său era ucrainean, iar mama de origine germană. Vorbea amândouă limbile părinților săi. A fost recrutat de SSI, fiind în legătura lui Florin Becescu, șef de secție în SSI, având numele conspirativ „Georgescu”. Lui Bodnăraș i s-a creat o legendă profesională și a fost trimis în URSS, inițial în

Ucraina, cu misiunea de a fi infiltrat acolo și a deveni agent sovietic. A urmat școala superioară de agenți a NKVD și a revenit în România cu misiuni de spionaj trasate de sovietici, pe care (posibil și probabil) le-a divulgat lui Florin Becescu. Pentru a se ascunde calitatea sa de agent al SSI, după ce a fost prins, Bodnăraș a fost condamnat la zece ani de închisoare, care ulterior au fost reduși la cinci ani, fiind întemnițat alături de comuniști, despre care a dat și informații. Penetrarea comuniștilor și legionarilor era în acea perioadă obiectivul informativ intern de cel mai mare interes. A intrat în PCdR în 1940. A colaborat cu serviciile secrete loiale regelui Mihai și a contribuit, alături de Lucrețiu Pătrășcanu, la toate demersurile pentru înfăptuirea loviturii de stat de la 23 august 1944. A fost amestecat și în moartea ambasadorului Germaniei la București, Manfred von Killinger și a intrat în posesia tuturor documentelor Ambasadei Germaniei la București, în acel moment al morții ambasadorului german, Bodnăraș aflându-se în sediul ambasadei în momentul sinuciderii (?) lui Killinger. Este greu de prevăzut că ambasadorul Manfred von Killinger s-ar fi sinucis fără să distrugă în prealabil toate documentele secrete din sediul ambasadei. Este foarte posibil ca el să fi fost asasinat.

În anul 1945, pe șoseaua București-Ploiești, a fost asasinat coordonatorul lui Emil Bodnăraș din SSI, Florin Becescu. Moartea sa poate avea legătură cu activitatea de spion dublu a lui Emil Bodnăraș. De asemenea, moartea lui Florin Becescu poate fi legată și de colaborarea sa cu serviciile secrete germane, care l-au stipendiat, oferindu-i în dar și un automobil de lux și cu faptul că știa prea multe despre comuniști. Trebuie avut în vedere și faptul că în 1942, Florin Becescu a publicat cartea *Cu fierul roșu*, despre ororile regimului judeo-bolșevic din Uniunea Sovietică, despre crimele NKVD-ului judeo-sovietic, puse ulterior pe seama lui Stalin, carte care a fost difuzată în întreaga societate românească, ceea ce îl făcea indezirabil, imposibil de reabilitat.

În timpul războiului, cu toate că germanii au cerut arestarea lui Emil Bodnăraș, care avea domiciliu obligatoriu la Brăila, acesta a circulat nestingherit prin întreaga țară, sub numele conspirativ de „inginer Ceaușu”. Acest lucru nu s-ar fi putut întâmpla fără protecția serviciilor secrete românești.

În anul 1947, Petru Groza l-a rugat pe regele Mihai să-l numească pe Emil Bodnăraș în funcția de ministru al Forțelor Armate, deși Bodnăraș se afla în cele mai bune relații cu regele, încă din perioada organizării loviturii de stat de la 23 august 1944. Ajuns în conducerea Partidului Comunist și ministru al Forțelor Armate, cu toate că era minoritar etnic, Emil Bodnăraș s-a situat de la început, constant, până la sfârșitul vieții, în tabăra care susținea interesele naționale românești și a fost un adversar al internaționaliștilor comuniști/proletari. A militat activ pentru retragerea Armatei Roșii din România și a sprijinit mult politica de independență a României față de Uniunea Sovietică și întregul program național-românesc de dezvoltare economico-socială independentă a României. A sprijinit mult legăturile politice, economice și militare cu Republica Populară Chineză. În primul deceniu de conducere a lui Nicolae Ceaușescu, Emil Bodnăraș a fost unul dintre principalii sfătuitori ai acestuia. Emil Bodnăraș a avut o foarte mare contribuție la stabilirea unor relații foarte bune ale României cu Republica Populară Chineză. În urma unor cercetări, s-a constatat că, în tinerețe, în anii cât a activat în URSS, a fost și agent al serviciilor secrete chineze.

(va urma)

Securitatea epocii lui Nicolae Ceaușescu în viziunea unui colonel de informații. Obediență și duplicitate (I)

Dialog între col. (rtr) IOAN BÂLBĂ și prof. univ. CORVIN LUPU

Corvin Lupu: Domnule colonel, vă propun să abordăm mai întâi o serie de aspecte cu caracter general din viața instituției Securității și a aparatului de securitate. Cu ce credeți că ar trebui să începem?

Ioan Bâlbă: Răspunsul vine imediat, dar recunosc că am meditat o vreme la această întrebare, înainte de a mi-o adresa dumneavoastră. Mă gândesc în primul rând la două aspecte de natură psihologică, anume la *obediință* și *duplicitate* ca și cauze profunde ale subminării României socialiste. Eu am să mă refer cu deosebire la perioada pe care o cunosc cel mai bine, perioada în care mi-am desfășurat eu activitatea, adică perioada anilor '70 și '80.

Există o întrebare la care nu s-a răspuns pe deplin, poate nici nu a fost pusă cu claritate: cui s-a subordonat Securitatea pe timpul lui Ceaușescu, începând de la Consiliul Securității Statului (1967-1973), la Departamentul Securității Statului (1973-1989), adică de la Ion Stănescu (Ianos Szilágyi) la Iulian Vlad, instituția în cauză a fost subordonată cu atașament deplin comandantului suprem Ceaușescu, ideologiei socialiste de stat și intereselor fundamentale ale României, ori a pendulat între acestea și interese străine?

Consider că tratarea acestei probleme din perspectivă istorică, pornind de la structura superioară de cadre a Partidului Comunist, de la decidenții numirilor în posturile cheie ale Securității, este esențială în devenirea în continuare a structurii de formare de cadre de comandă pentru Securitate și în explicarea deciziilor acestora pe parcurs și, în final, a poziționării și comportamentului din decembrie 1989, pe categoriile de compartimente ce constituiau colosul numit DSS.

Îmi pun aceste întrebări, ce ar putea părea deplasate multor colegi, pentru că în fața jurământului militar dat patriei și a onoarei de ofițer de informații, vreau să înțeleg dacă munca mea de 27 de ani a fost în serviciul patriei mele ori în cel al unor interese străine conștiinței mele. Sigur eu nu-mi pot răspunde la toate aceste întrebări, este de datoria istoriei, a timpului și a cercetării aprofundate, profesionale, a arhivelor Partidului Comunist și ale Securității. Încercarea mea naivă de a-mi pune asemenea întrebări pornește de la câteva constatări privitoare la atitudinea decidenților Securității în diferite momente ale parcursului economic al României în perioada 1965-1989, al comportamentului civic al multora dintre aceștia cu care am intrat în contact, între care :

- Atitudinea total lipsită de reacție a Securității la politizarea excesivă a statului din anii '70 și eliminarea brutală a libertăților economice și sociale, inițiate de cuplul de conducere guvernamentală Maurer – Verdeț, în perioada anilor 1968 – 1970 și chiar dinainte, începând cu ultimii ani ai regimului Gheorghiu-Dej. M-am întrebat apoi și dacă a fost Securitatea parte a acestei politizări și, dacă da, cum anume? A se vedea modificarea programelor de școlarizare de la Băneasa, racolarea șefilor de promoții din universități etc. Mie mi s-a părut că aceste măsuri și altele asemenea seamănă cu ceva deja văzut în perioada instituirii ocupației militare sovietice.

Am în vedere echipele mixte de control compuse din ofițeri de miliție, securitate și activiști

de partid, care în baza unor planuri comune executau noaptea controale în obiectivele economice, întocmeau procese verbale de control, sancționau acolo unde era cazul, dar mai ales mențineau frica. Frica de Securitate care a fost instalată în anii '50, când tot asemenea echipe de control acționau la colectivizare. Sigur, de această dată pe alt plan și în alte condiții, dar fondul era același, metodele se reluau sub alte motivații. Fără să fac spirit de frondă tardiv, personal nu le-am agreat, atât cât am putut, am interzis ofițerilor din serviciile pe care le-am condus să participe la aceste controale, motivând cu faptul că, pe de o parte, se afectau planurile de întâlniri cu rețeaua informativă, iar pe de altă parte, cu faptul că puteam fi mai utili dacă asiguram aceste echipe de control cu informațiile necesare, decât cu participarea efectivă la activitatea lor. În cele mai multe cazuri, s-au aprobat poziția și propunerea mea.

- Acceptarea măsurilor de sufocare economică și socială, evident contrare intereselor țării, de la începutul anilor '80, acompaniate de o decizie aparent «patriotică» de lichidare forțată a datoriei externe, de renunțare la clauza națiunii celei mai favorizate în relațiile cu Statele Unite ale Americii, de creștere a investițiilor în străinătate fără finanțare asigurată, de scădere a nivelului de trai, chiar fără a se diminua veniturile salariale, prin inducerea crizei de bunuri alimentare, energetice și de larg consum, până la limita supraviețuirii.

- Nerespectarea Constituției și a legilor țării prin acceptarea imenselor pagube materiale, echivalente subminării economiei naționale, evidențiate cu probe și documente transmise DSS-ului de majoritatea ofițerilor de informații de pe întregul cuprins al țării.

Vorbind de obediență și duplicitate, am în vedere șefii de rang înalt din Securitate, atât în plan operativ, cât și în structurile politico-administrative și de cadre, care în majoritate își ascundeau lipsa de profesionalism prin sloganuri politice, printr-un atașament explicit și gălăgios la politica partidului, fără acoperire în rezultate practice. Nu voi da nume, dar voi explica modul în care se desfășurau bilanțurile unităților centrale și teritoriale de securitate în 1989. Raportul de bilanț cuprindea 20% laude adresate partidului și comandantului suprem, dovezi de atașament nemărginit la politica partidului, iar pe timpul prezentării, la ordin, întreaga asistență se ridica și scanda minute în șir în frunte cu ministrul Postelnicu, cu generalul Vlad, sau cu alți participanți de la vârful Securității, sloganurile cunoscute: „Ceașescu și partidul!”, „Ceașescu-România, stima noastră și mândria!” etc. Erau manifestări ridicole în esența lor, dat fiind locul și natura activității, calitatea de ofițeri a participanților. Acest spectacol ridicol se manifesta deschis, se mergea mai departe în același fel, mulți crezând că asta este suprema lor datorie. Am să fac și un scurt comentariu, pe care mi-l amintesc. După un asemenea bilanț, colonelul Marin Motoi, secretarul Comitetului de partid din Inspectoratul Județean Constanța îmi spunea: „vezi măi Ioane, așa transformăm și noi propaganda în anti-propagandă, așa îndreptăm oamenii spre ură împotriva lui Ceașescu și totodată împotriva noastră!” Nu am avut replică. Avea dreptate și dreptatea a ieșit la iveală în 1989.

Sigur, obediența era la vedere și se manifesta cu tărie, mai ales după 1985, în timp ce duplicitatea era mai veche, era ascunsă adânc. Pe de o parte, se vorbea despre necesitatea apărării valorilor naționale înalte, ce țineau de siguranța națională, iar pe de altă parte, se promovau îngăduința, superficialitatea și ordinele ce țineau de orice altceva, numai de securitatea țării nu. Toate aceste fenomene negative „erau la ele acasă” în Securitate. Am în vedere că securitatea țării nu se putea apăra doar cu atenționarea/avertizarea celor care nu agreau politica partidului și se manifestau deschis în acest sens. Cineva spunea atunci că, pentru a respecta aceste ordine, ar trebui să avertizam aproape întreaga populație a țării. Întrebările pe care mi le pun acum, după 30 de ani, sunt, în primul rând, dacă, în lumina celor care se afirmau atunci și se solicitau atunci de către conducerea țării, nu ar fi fost nevoie ca Securitatea să participe la înăsprirea libertăților democratice? În al doilea rând, mă întreb dacă obediența și superficialitatea de la nivelul decidenților Securității era una reală, ori disimula neintervenția acoperită în controlul asupra țării, din alte scopuri, din alte motive? Finalul din decembrie 1989 ne obligă să găsim răspunsuri la aceste întrebări și gânduri.

(Va urma)

Prof. univ. dr. **Lucian Giura**

- fost decan al Facultății de Istorie din cadrul Universității sibiene -

Eroi ai Primului Război Mondial

În teribilele conflicte armate din cursul primei conflagrații mondiale, pe frontul din Moldova, se ajunge, în august 1917, la bătălia de la Mărășești. Un document provenit din Arhivele Militare de la Pitești, face referire directă la aceste evenimente. Sunt consemnări desprinse din jurnalul de operații al Diviziei 13 infanterie, unitate militară implicată direct în planul de ofensivă. Documentul consemnează următoarele:

„6 august 1917, ora 6,30: Artileria inamică a început bombardamentul care a mers crescând până la ora 7,30, când s-a potolit pentru jumătate de oră. Artileria noastră a răspuns executând trageri asupra tranșeelor inamice. La ora 8 artileria inamică a început bombardamentele, atingând maximum de intensitate către ora 9,00. În acest interval de timp, infanteria inamică începe înaintarea în valuri înspre pădurea Dumbrava și Valea Șușiței. Către ora 10, apar, în fața întregului front al diviziei, valurile de atac inamice. Artileria noastră deschide un foc violent de baraj, reușind să oprească pentru un scurt timp înaintarea inamicului. După un moment de oprire, inamicul a reluat înaintarea, traversând cu pierderi mari zona focului de baraj. Obiectivul atacului inamic, după cum s-a constatat în urmă, din însuși ordinul de atac al Regimentului 28 infanterie bavarez era de a străpunge frontul nostru și a pune stăpânire pe cota 100, de unde putea întoarce întreaga apărare de la Mărășești”.

Așadar, esențială în desfășurarea conflictului devenise cota 100, obiectivul principal al combatanților angrenați în această confruntare, și de o parte și de cealaltă a baricadei.

Către amiaza zilei, cu pierderi umane consistente, de ambele părți, atacatorii germani înaintau cu repeziciune spre cota 100. Pe acest punct geografic, situat la nord de Mărășești, erau amplasați ostașii companiei de mitraliere de sub comanda căpitanului Grigore Ignat, fiul veteranului de la Plevna, Iacob Ignat din Bârlad. Mitraliorii companiei amplasate în tranșeele săpate în jurul cotei 100, aveau ordin expres „să oprească înaintarea inamicului cu orice preț”.

Compania lui Grigore Ignat a luptat eroic, până la ultimul ostaș, producând pagube însemnate dușmanului, respingând nu mai puțin de trei atacuri succesive ale inamicului, în final căzând cu toții până la unul. Căpitanul Ignat și câțiva sergenți au fost găsiți străpuși de baionetele dușmanilor, lângă mitraliere...

Jertfa acestei companii nu a fost în zadar. Întârzierea și pierderile pricinuite inamicului de acest mic grup de eroi au conferit condiții prielnice rezervelor Diviziei 13 infanterie să se apropie de cota 100 și să declanșeze un contraatac în urma căruia, la sfârșitul zilei trupele germane au fost respinse dincolo de liniile românești. Din ordinul de zi pe unitate, întreaga armată română, avea să afle, în aceeași zi, despre bravura mitraliorilor lui Grigore Ignat.

La 13 decembrie, 1917, generalul Ion. I. Popescu, comandantul Diviziei a 13-a infanterie solicita decorarea post-mortem a eroului căpitan cu „Ordinul Mihai Viteazul” clasa a III-a, „pentru vitejia și avântul fără seamăn cu care a luptat cu compania de mitraliere, în lupta de la Mărășești la 6 august 1917 unde aflându-se cu compania la centrul Diviziei a 13-a pe unde trupele germane reușiseră a pătrunde, a rămas neclintit pe poziție, secerând valurile dușmane,

până la respingerea completă a vrăjmașului, după care a fost găsit mort, cu eroica sa companie, aproape acoperit de trupurile inamicilor uciși”.

Decorația „Ordinul Mihai Viteazul” a fost trimisă soției căpitanului decedat, printr-un emisar special, împreună cu o scrisoare a comandantului Diviziei a 13-a. Cităm din această epistolă: „*Scumpă soție a căpitanului Ignat, dacă până acum nu cunoașteți rostul decorării acestui brav ostaș, îmi iau eu penibila, dar înălțătoarea sarcină să v-o arăt.*

În ziua de 6 august, Divizia a 13-a a fost atacată de aproape 3 divizii germane, din care una (a 12-a bavareză), de elită. Furia atacului nu se poate descrie, căci era ziua falimentului armatelor Kaiserului pe frontul român, unde se încerca de 12 zile și 12 nopți în șir să zdrobească mica, dar viteaza oaste română. Pe la ora 10,30 pozițiile noastre erau aproape copleșite, când, cu drept cuvânt, i s-a arătat dușmanului ce este românul în luptă. Ca fulgerul, tot ce era român pe câmpul de bătaie, s-a ridicat și năpustit împotriva cotropitorilor nesățioși și i-a culcat la pământ, iar ce-a mai rămas pe picior, și-a strâns toate puterile pentru a fugi de rușine. S-a isprăvit dar cu faima vrăjmașului teuton. După bătălie, începând să ne numărăm și căutând pe cei care lipseau, am dat peste iubitul nostru camarad, viteazul între viteji, căpitanul Ignat, comandantul Companiei 1 mitraliere care, ca și ofițerul său din companie, sublocotenentul Grigoriu, erau literalmente acoperiți de cadavre nemțești (...).”

Sacrificiul suprem a încununat faptele de vitejie ale acestei companii, constituind în același timp un exemplu înălțător de glorie militară.

Coloană de infanterie în repaus (Primul Război Mondial Luptele de la Oituz - revista Historia)

Col. (rtr.) Dumitru Cohal

Membru al Filialei Județene SIBIU „Gl. Ilie Șteflea” a ANCMRR
„Alexandru Ioan Cuza”

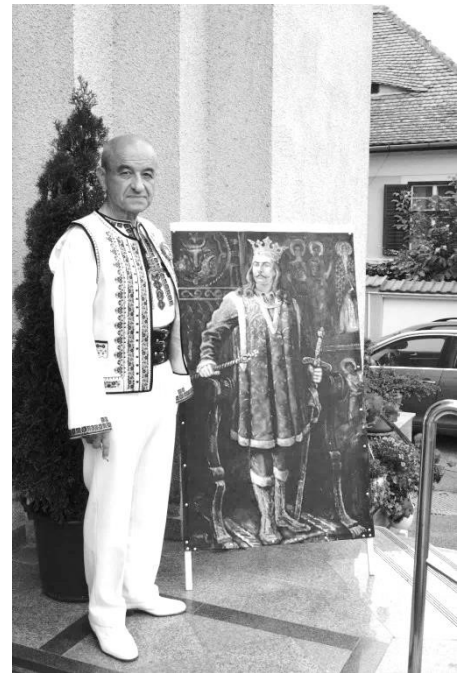
Moto: „*Neamul este etern, prin cultul EROILOR*”

SPIRITUL LUI ȘTEFAN cel MARE și SFÂNT

În Duminica din 02 iulie 2023, mulțime mare de popor, mulți în straie populare, de la oameni simpli la intelectuali de marcă, inclusiv militari de toate categoriile, civili sau în frumoase uniforme de gală, s-au adunat la Biserica Ortodoxă SIBIU, Calea POPLĂCII Nr. 30, care a devenit neîncăpătoare, pentru a-l preamări pe Mântuitorul HRISTOS și al omagia pe Sfântul Voievod ȘTEFAN cel MARE.

În ziarul „TRIBUNA” din 05 iulie 2023, care apare la Sibiu, sub semnătura reputatului istoric Lucian GIURA, a apărut articolul "OMAGIU Voievodului ȘTEFAN CEL MARE și SFÂNT, din care citez: „*întreaga organizare a acestei impresionante manifestații, îi aparține episcopului bisericii, în persoana Col. (rtr.) Dumitru COHAL, sprijinit de preoții parohi ai lăcașului de cult, alți membri ai Consiliului parohial, de mulți oameni de bine care au dorit să-și păstreze anonimatul. Tuturor le aduc prinusul meu de mulțumire pentru gestul deosebit de patriotism sincer, de dragoste pentru țară și pentru eroii săi.*”

Intr-o atmosferă de vădită sărbătoare, pe scările Bisericii, enoriașii erau întâmpinați de portretul Marelui Voievod în mărime naturală și câteva din credincioasele bisericii, Mariana Muntoiu, Cora-Letiția Ignat, Maria Dragomir în frumoase costume naționale din Mărginimea Sibiului - despre care Lucreția CIOBANU, supranumită Doamna Munților, afirma că reprezintă fracul neamului românesc – care prindeau la pieptul tuturor cocarde tricolore cu chipul lui ȘTEFAN cel MARE și SFÂNT și le înmânau textul „Baladei lui Ștefan” pentru ce avea să urmeze.

În fața Sfântului Altar, în dreapta pe tetrapod era așezată icoana Sfântului Voievod ȘTEFAN cel MARE care urma să fie sărbătorit.

Evenimentul l-am organizat împreună cu preoții bisericii, părintele Dumitru LUCA și părintele Ioan Dumitru TĂTOIU, care l-au avut invitat pe preotul militar, părintele Adrian DRAGUȘIN, și sprijinul necondiționat al Comandantului Garnizoanei SIBIU, dl. general Ghiță BÂRSAN.

Cu numai 6 luni în urmă, pe 15 ianuarie 2023, l-am sărbătorit într-o atmosferă înălțătoare pe marele Mihai

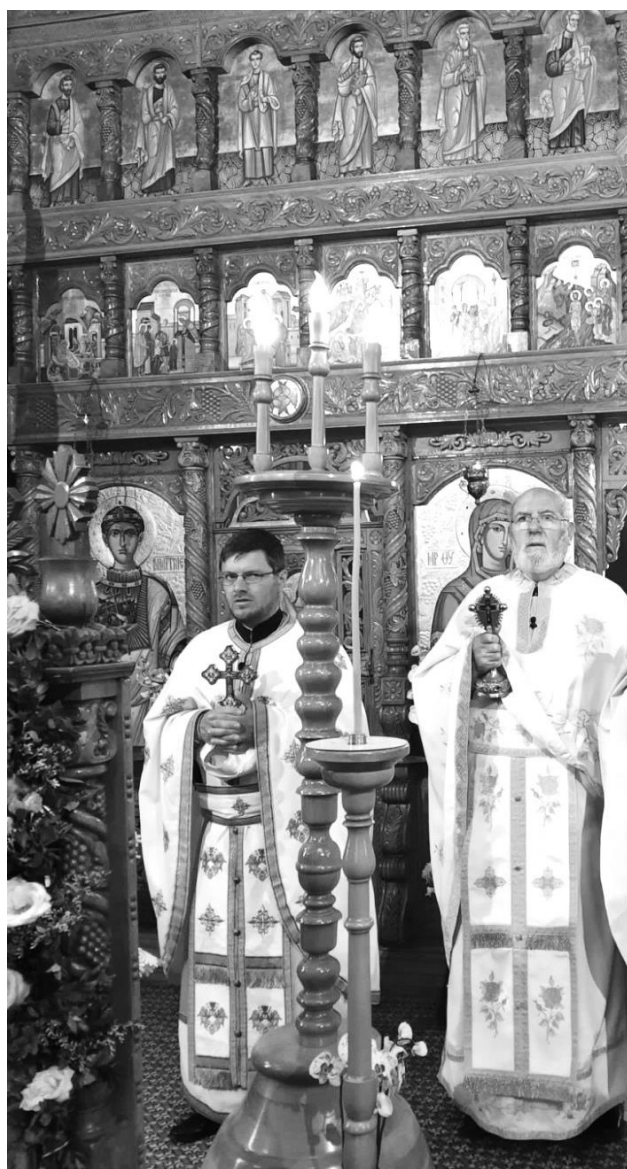
EMINESCU, iar acum venise rândul altui mare erou al neamului românesc. În 2006, în urma

unui test la nivel național, ȘTEFAN cel MARE a fost desemnat, cel mai mare român al tuturor timpurilor, câștigând o nouă luptă după jumătate de mileniu de la moartea sa, de data aceasta o luptă mediatică, în care a avut concurenți - nu adversari - tot români, lideri politici precum Mihai VITEAZU, Alexandru Ioan CUZA, Regele CAROL I sau Mareșalul ANTONESCU, oameni de cultură precum Mihai EMINESCU (pe locul al 2-lea), Mircea ELIADE, Constantin BRÂNCUȘI, Richard WURMBRAND, dar și legendara Nadia COMĂNECI.

De ce au ales românii să fie reprezentați de ȘTEFAN cel MARE și SFÂNT? Răspunsul este simplu: pentru că așa au simțit cu inima, dar și cu mintea toți cei care au văzut în Marele Voievod, nu exponentul doar al unei epoci demult apuse, ci **omul providențial care a avut grijă și iubire față de omul de rând** și ale cărui urme, în trecerea sa prin istorie, nu s-au șters o dată cu scurgerea timpului, ci dăinuie prin tot ce a realizat în cei 47 de ani de domnie cu care Dumnezeu l-a răsplătit și l-a responsabilizat.

Eu, fiind pătruns de spiritul lui ȘTEFAN cel MARE și SFÂNT, în cele mai intime resorturi ale sufletului meu, voi face câteva afirmații.

În Academia Militară, de la Col. Prof. dr. Nicolae CIOBANU, am învățat că

ȘTEFAN cel MARE prin faptele sale de arme, este comparabil cu marii comandanți ai lumii, Alexandru MACEDON, CEZAR, HANIBAL, bineînțeles păstrând proporțiile, după numărul de bătălii purtate (36, unii zic 42) și câștigate (fiind înfrânt doar la RAZBOIENI ȘI CHILIA) și raportul de forțe (în permanență nefavorabil, ajungând la RAZBOIENI de 10 vrăjmași pe un moldovean). Ne-a lipsit nouă românilor capacitatea, voința și dorința de al prezenta lumii la adevărata lui valoare. Dar să-i cităm mai bine pe contemporanii lui ȘTEFAN, unii chiar din tabăra adversă, care și ei au fost copleșiți de personalitatea voievodului. Cronica de la Mănăstirea GUSTÂNSK: ... „Ștefan Voievodul Moldovei, oștean viteaz ca un al doilea Alexandru...”. Jan DLUGOSZ în Historia polonică: „După a mea părere, el este cel mai vrednic să i se încredințeze conducerea și stăpânirea lumii...”. Maciej STRYJKOWSKI în Kronika polska: ... „din cauza nespusei lui vitejii îl socotesc ca un sfânt”.

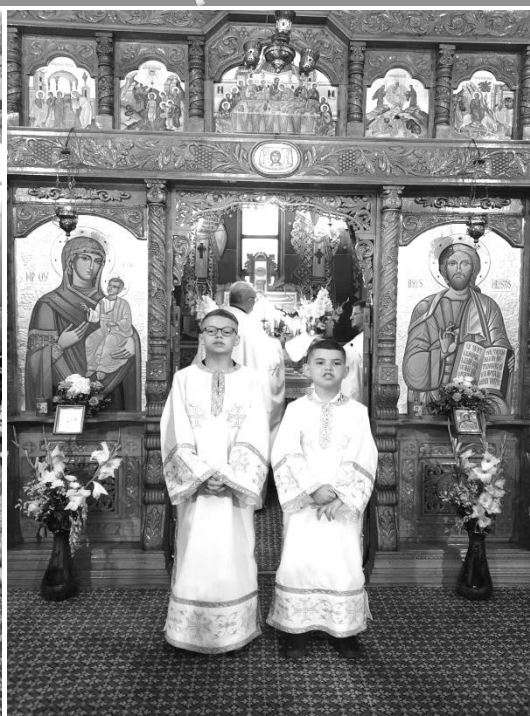
Dar la fel de important, să-i cităm și pe contemporanii noștri. Iată câteva extrase din academicianul Ioan Aurel POP: „...recent s-a descoperit în arhivele Statului MILANO, un document tulburător din 1459 prin care Domnul MOLDOVEI, ȘTEFAN cel MARE, este numit *RE DACIA*, adică REGELE DACIEI, cu mai mult de 100 ani înainte de Mihai VITEAZU ... prin urmare ȘTEFAN cel MARE este RESTITUTIO DACCIAE cel care a refăcut DACIA, fiind Domn al MOLDOVEI, Domn al ȚĂRII ROMÂNEȘTI și Conte de TRANSILVANIA, cu un secol înainte ca Mihai VITEAZU să primească acest titlu ... ȘTEFAN cel MARE nu este un simbol al moldovenismului, ci al daco-românismului... prin asta este un om modern”.

Dar ...să revenim la evenimentul din 02 iulie 2023.

M-am gândit să-l omagiem pe ȘTEFAN cel MARE și SFÂNT, când după Sf. Paști, în predica din Duminica Tomii la sărbătoarea Sf. M. Mc. GHEORGHE, Purtătorul de biruință, Preotul paroh Dumitru LUCA - ctitorul acestei monumentale BISERICI, pentru care s-a nevoit, s-a trudit și a construit-o în întreaga ei splendoare, ca o mărturie peste veacuri a prezenței noastre de azi pe acest pământ sfânt ..., alături de care în a doua parohie înființată, ne-a ajutat Bunul Dumnezeu să fim păstoriți de un preot cu mare har duhovnicesc, înzestrat cu o mare și tot mai rară calitate umană, smerenia - DECI, când Părintele LUCA a spus: „*însuși ȘTEFAN cel MARE și SFÂNT pe stindardul său de luptă, întocmai ca împăratul CONSTANTIN cel MARE, l-a ales ca simbol pe purtătorul de Biruință, Sf. M. Mc. GHEORGHE...*” în acel moment Măicuța Domnului, mi-a luminat mintea și mi-a dat acest gând.

După Sfânta și Dumnezeiasca liturghie, în documentata predică pe care a ținut-o, preotul militar Adrian DRĂGUȘIN a captat atenția credincioșilor cu puterea rugăciunii, felul în care sutașul a obținut vindecarea slugii sale, dar și marea credință a Sfântului Ștefan cel Mare: "*Împuternicește-mă Doamne împotriva vrăjmașilor țării mele, că prea de tot le place să se îmbete cu sânge românesc.*"

După ce Părintele LUCA mi-a dat cuvântul ca să prezint evenimentul în sine, un moment special l-a constituit descrierea Drapelului de luptă a lui Ștefan cel Mare, pentru care am adus în biserică copia fidelă în mărime naturală a steagului, scos din Sfântul Altar de cei doi copii care spun în fiecare duminică Crezul, David TĂTOIU și Constantin BEJAN, amândoi îmbrăcați în costume populare.

Stindardul de luptă a fost lucrat, chiar de una dintre fiicele lui Ștefan, iscusita domniță Elena (Olena) și dăruit Mănăstirii de la Sf. Munte Athos „SF. GHEORGHE” ZOGRAFU, ca semn de recunoștință pentru victoriile dobândite în luptele cu dușmanii.

Pe fundalul drapelului de culoare roșie, este brodat cu fire de aur și argint Sf. M. Mc. Gheorghe străpungând cu sabia, balaurul cu trei capete, care simboliza cei trei mari dușmani ai lui Ștefan cel Mare, care îl atacau în permanență: turcii, ungurii și polonezii. Steagul a fost readus în țară în anul 1917, are valoare de nestemat și este păstrat cu sfințenie la Muzeul Național de Istorie al României.

Există în această lume, o categorie de oameni speciali, care au primit un talant de la Bunul Dumnezeu, o capacitate aparte de a interpreta istoria, de a ne lumina pe noi neștiutorii să pătrundem în tainele trecutului, pentru a înțelege prezentul și a prefigura viitorul. Aceștia sunt istoricii.

Recunoscut pentru stilul său de a transforma cuvintele în opere de artă și de a transmite emoții indiferent de subiectul abordat, am fost onorați să-l fi avut în biserică - după părerea mea - pe unul dintre cei mai mari istorici patrioți din România. Autor a peste 20 de cărți, din care a vândut sute de mii de exemplare, cu peste 250 de studii de specialitate, prof. univ.dr. Corvin LUPU, prezentându-l pe Voievodul Ștefan cel Mare, printre altele a spus:

„A rosti astăzi câteva cuvinte despre patriotul

român ȘTEFAN cel MARE unul dintre cei mai importanți conducători ai neamului românesc din toată istoria poate părea a nu fi în ton cu vremurile pe care le trăim, întrucât Ștefan simbolizează patriotismul, naționalismul românesc, pur, curat, real, constructiv, iar în conștiința națională a românilor, cele cinci veacuri care au trecut, tot ce este în țara noastră, cu deosebire în Moldova, trainic, făcut bine, gândit prețios, folositor poporului, este identificat cu realizările lui.”

S-a referit apoi la personalitatea voievodului și faptele de arme, felicitându-i în final pe organizatori.

Următorul invitat a fost tot un istoric și tot la fel de mare. Un om pasionat în a scormoni prin arhive și biblioteci, cu scopul de a identifica acte și documente inedite pentru a le lăsa moștenire urmașilor.

Notorietatea științifică l-a purtat la sesiuni științifice și la congrese

naționale și internaționale.

Cu peste 18 cărți scrise și multe articole de specialitate, prof. univ. dr. Lucian GIURA dezvăluindu-ne de ce a fost canonizat Sfântul Voievod ȘTEFAN cel MARE, a afirmat ... redau doar câteva idei:

„Mă bucur că mă aflu în Casa Domnului, alături de Părintele LUCA, cu care acum câțiva ani de zile am vizitat Sfântul Mormânt. Mă bucur că mă aflu în fața dumneavoastră pentru a omagia una dintre cele mai mari personalități ale poporului român, mă bucur de atmosfera de patriotism care domnește în această Sfântă Biserică, dar mă bucur și de prezența acestor mulți copii care s-au împărtășit, generația de mâine a țării...”

A făcut vorbire despre ceea ce ar trebui să ne domine sufletul:

„Patriotismul este un sentiment, nu este obligatoriu, pornește dintr-o inimă bună, ceea ce înseamnă dragoste de patrie, de trecutul istoric al acestui popor...”

Recunoașterea oficială a sfințeniei lui Ștefan cel Mare, prin actul canonizării de către Biserică, a venit după câteva sute de ani, deși el era cinstit ca Sfânt de către popor, încă de la moartea sa. Semnele Sfințeniei lui Ștefan cel Mare, le găsim în viața lui și în moștenirea pe care ne-a lăsat-o. A ctitorit, după tradiție 40 de lăcașuri de cult sfinte, pentru 30 dintre acestea existând date certe de identificare. O adevărată „epocă Ștefaniană” la care se adaugă ajutoarele acordate mănăstirilor din Sf. Munte Athos, la Mănăstirea ZOGRAFU, fiind cinstit ca al doilea ctitor...

În viața lui și-a purtat întreita cruce: de **domn** - cu grija în inimă pentru un imperiu în ascensiune și pentru un popor amenințat cu islamizarea; de **soț și tată** - moartea celor două soții și a 5 dintre copiii săi; de **luptător** - rana de la picior din luptele de la Chilia 1462, care nu s-a mai închis 40 de ani, și prin toate Hristos 1-a curățat și 1-a sfințit, dându-i o credință nestrămutată în ajutorul Lui.

A fost un om smerit. După victoria de la Vaslui din 10 ianuarie 1475, nu a fost cuprins de trufie, ci a postit 4 zile numai cu pâine și apă și în toată țara a dat veste ca *"nimeni să nu se laude cu această izbândă, ci s-o atribuie numai lui Dumnezeu și numai Lui să-i aducă laudă!"* La final, istoricul Lucian GIURA a precizat că actul de canonizare a lui Ștefan cel Mare și Sfânt a fost semnat, la 20 iunie 1992, de Patriarhul B.O.R. TEOCTIST, ca urmare a Deciziei Sfântului Sinod al B.O.R.

A urmat un moment emoționant, de neuitat, actorul Alexandru BĂLAN. Când era mic, se juca printre zidurile cetății de scaun din Suceava, iar în fruntea unei cete de copii, își închipuia că este însuși Ștefan și apără capitala Moldovei. A crescut înalt și falnic precum stejarul din Borzești și, ca să-și urmeze visul, s-a făcut actor.

În fața enoriașilor din Biserică, a redevenit pentru o clipă copil, interpretând profesionist câteva replici rămase testament, de la eroul din copilărie: *După victoria împotriva tătarilor de la LIPNIC*

din 1470, Ștefan s-a adresat solilor:

„Aveți voi dreptul să-mi tăiați și să-mi jefuiți norodul, să-mi batjocoriți femeile și să-mi luați copiii? La toate acestea muierile căroră le-ați ucis soții și le-ați furat copiii au ridicat glas mare și blestem grozav... dacă nu vă judec ca pe niște răufăcători ce sunteți. Pe fiul Marelui HAN, îl jertfesc pentru pruncii Moldovei. Ție îți las viața, ești fratele Marelui HAN. Poate cândva ai să-i iei tronul... Poate chiar și zilele, SĂ ȚII MINTE TU ȘI TOATE NEAMURILE TALE: Că-n vecii vecilor, cine vine la noi cu JAF și TRUFIE... AȘA VA FI PRIMIT. Iată răspunsul pentru împăratul împăraților. Să se împlinească OSÂNDA!”

Apoi, 99 din cei 100 soli au fost trași înțeapă, ultimului i-a tăiat nasul pentru a povesti lui MAM AC HAN, ce a văzut. Un alt exemplu: cuvintele lui Ștefan cel Mare, către solia lui Mohamed al -II-lea Cuceritorul, care i-au cerut să închine țara:

„Cunoaștem puterea împărăției otomane. Știm că o țară mică poate fi o pradă ușoară pentru oștile preamăritului SULTAN. Noi însă, îl rugăm pe MĂRIA SA... să ne lase să trăim în tihnă aici, în acest colț de lume... unde neamul nostru românesc a prins rădăcini adânci ca și codrii de stejari. NU SUNTEM DATORI NIMĂNUI și n-am prigonit pe nimeni niciodată. Vrem să trăim în bună înțelegere cu toți vecinii pe care ni i-a dat Dumnezeu, cât și cu celelalte țări mai îndepărtate. MIE NU-MI PLAC RĂZBOAIELE. Am luptat însă, ori de câte ori neatârarea și hotarele țării mele au fost amenințate ... și dacă va fi nevoie: vom ști să ne apărăm și împotriva oștilor care au cucerit CONSTANTINOPOLUL. Iată răspunsul nostru către Preamăritul MAHOMED SULTAN.”

Spre sfârșitul celor 47 ani de domnie zbuciumată, cel supranumit Soarele Moldovei se apropia de apus, când rostește cu limbă de moarte cuvintele care constituie adevăratul său testament: „Țineți minte cuvintele lui Ștefan care v-a fost baci până la adânci bătrânețe... că

Moldova n-a fost a strămoșilor mei, n-a fost a mea și nu e a voastră, ci a urmașilor voștri și a urmașilor urmașilor voștri în veacul vecilor!” Și încheie Alexandru BĂLAN: „*Adâncă plecăciune Mărite Voievod ȘTEFAN cel MARE și SFÂNT... În genunchi ne închinăm ȚIE și-ți sărutăm mâna, inima, icoana și memoria!*”

Un alt moment la fel de înălțător a fost prezența cadetilor, a studenților militari de la Academia Forțelor Terestre SIBIU. Au ales să-și jertfească tinerețea pentru un ideal. Au renunțat voit la multe libertăți. Și-au impus restricții. Mănâncă la ordin, se culcă la ordin, se scoală la ordin, sunt frumoși, băieți și fete și este imposibil să nu întorci capul când îi vezi pe stradă. Treizeci de tineri înalți, în frumoasele uniforme militare s-au îndreptat către altar. Erau conduși de îndrăgitul lor profesor, lectorul univ. dr. Sebastian STAN, unul dintre cei mai cunoscuți artiști din Mărginimea Sibiului și nu numai, de la care au învățat arta, frumosul și muzica. Împreună au prezentat un spectacol de certă valoare.

După poezia „MUMA lui ȘTEFAN cel MARE” când multor doamne li s-a umezit privirea, biserica a răsunat pe ritmul cântecului „MARȘUL lui ȘTEFAN”, după care toată lumea a ascultat înmărmurită poezia „POMENIRE ȚIE, ȘTEFAN cel MARE” de Domenic Stanca, recitată admirabil de studenta Raluca CHIRIAC...

*„A cui e dumbrava?
A lui Ștefan cel Mare.
A cui e fântâna?
A lui Ștefan cel Mare!
Cine-a dat pomilor umbră-n
cărare?
Ștefan cel Mare...”*

A urmat balada „CÂND A FOST SĂ MOARĂ ȘTEFAN”, pe care au cântat-o împreună cu cadetii, toată suflarea din biserică: preoții, invitații, enoriașii care primiseră versurile la intrarea în Sfântul lăcaș...

„Plânge dealul, plânge valea
Plâng pădurile bătrâne
Și poporu-n hohot plânge:
Cui ne lași pe noi, stăpâne?
Eu vă las în grija mare
A lui Dumnezeu cel Sfânt,
Să stați strajă la hotare
Să păziți acest pământ!”

...au fost clipe de o profundă trăire sufletească ...și ca totul să fie mai frumos, a urmat îndrăgitul artist Sebastian STAN.

Profesionalismul și-a spus cuvântul. „*NU UITA CA EȘTI ROMÂN*” și „*AȘA-I ROMÂNUL*”, cunoscutele imnuri patriotice, au înflăcărat toată suflarea și ropote de aplauze s-au revărsat în biserică.

Renumita Doina Jalea, care mulți ani a lucrat la Radio-Televiziunea română, inclusiv director la Radio România Actualități, o mare patriotă, neputând participa, ne-a trimis un emoționant mesaj „Sfântul”... experiența de neuitat a Domniei Sale,

din 2004 de la Suceava:

...,După jumate de mileniu, la Suceava veniseră țărani în preafrumoase straie strămoșești chiar și de peste Prut și de prin Ucraina, porniți pe jos pe drumuri numai de ei știute. Veniseră și capii țării cu bodiguarzii lor, dar n-a fost chip să țină vreun discurs, căci neamul românesc vroia altă rânduială : să cânte, să viersuiască, să-l vadă pe Vodă în "Apus de soare" și să plângă. Plângeau femeile fără să-și ascundă lacrimile, plângeau bărbații cu frunțile plecate, plângeam și noi, echipa Radio România în transmisie directă, iar doi pași mai încolo lăcrimau zdrahonii președintelui.

Atunci, m-am aplecat cu microfonul spre țaranca mărunțică și asprită de vremi și vreme, care plângea lângă mine, și am întrebat-o de ce. Mi-a răspuns: „*Ni-i dor de Domnul Ștefan!*” M-am întrebat atunci ce fel de Domn a fost acesta, pe care românii l-au purtat în sufletul lor etnic timp de 500 de ani și plâng și azi de dorul lui?

Un Domn al Iubirii, al Iubirii de Hristos și de neamul său, un Domn care a condus Țara cu Dumnezeu, căci fără El nimic nu putea face. Doar l-a avut duhovnic pe Sfântul Daniil Sihastrul! Țara i-a fost crucea pe care a purtat-o cu credință și smerenie; pavăză creștinilor în calea păgânătății i-a fost misiunea încredințată lui de Dumnezeu; iar sfintele biserici pe care le-a ctitorit au fost sigiliul pe sufletul etnic și destinul cosmic al românilor, pe care atât de mult i-a iubit. Sfântul ne apără încă și azi, când iudele ne vând la bucată. Nu rareori am auzit spunându-se că dacă Sfântul Voievod Ștefan cel Mare nu ar fi fost înmormântat la Putna,

hulpava Rusie ar fi mușcat mult mai adânc din trupul României. Cum să nu-ți fie dor de un astfel de conducător de țară ?!"

În încheiere, am scos în evidență, că în acea zi de mare sărbătoare, în Sfânta Biserică, locul întâlnirii noastre cu Dumnezeu, au fost împreună și s-au rugat, cadre militare active din garnizoana SIBIU comandată de Gl. Prof. univ. dr. ing. Ghiță BÂRSAN, cadeți din A.F.T. SIBIU, cadre militare din Asociația CULTUL EROILOR „Regina MARIA” SIBIU - Col. (rtr) Petru BEJENARU, cadre militare din Asociația Militarilor în Rezervă și în Retrageră „Gl. Ilie ȘTEFLEA” SIBIU - Col. (rtr) Ioan LĂPĂDAT, prorectorul A.F.T. SIBIU Col. Prof. univ. dr. Constantin GRIGORAȘ, directorul general S.C. COMPA S.A. SIBIU ing. Ioan DEAC, care a susținut desfășurarea evenimentului, istoricul Gl. Prof. univ. dr. Cristian TRONCOTĂ, Chestorul general de poliție Dumitru IVAN, directorul general al CASEI DE PRESĂ și EDITURĂ „TRIBUNA” Mircea BIȚU, Cdt. R. 46 Sprijin NATO - Col. Daniel GHEONDEA, fostul rector „ALMA MATER” Prof. univ. dr. ing. ec. Nicolaie GEORGESCU, fostul inspector general al I.S.J. SIBIU Prof. Constantin CATRINA.

Fostul comandant al Școlii de Artilerie și inspector pentru ARTILERIE, Gl. Prof. univ. dr. Eugen POPESCU, ne-a transmis mesajul de adeziune și felicitare, cu regretul că nu a putut participa.

În Sfânta Duminică de 02 iulie 2023, fiecare din cei prezenți, cu credința în Dumnezeu, cu sufletul care a vibrat românește, cu inima care a simțit românește și-au adus obolul său aparent mic, dar deloc neînsemnat, la a menține vie flacăra conștiinței naționale, iar SPIRITUL lui ȘTEFAN cel MARE și SFÂNT, a reunit la Sfânta Liturghie POPORUL prin enoriași, BISERICA prin precucernicii preoți, ARMATA prin toate categoriile de militari - cei doi stâlpi care susțin poporul român - în jurul unor valori eterne, pe care mulți au încercat și mai încearcă și azi să le distrugă, dragostea și iubirea față de acest pământ sfânt, pe care mulți l-au râvnit și îl râvnesc.

La SIBIU, în 02 iulie 2023, în Biserica Ortodoxă Calea Poplăcii 30, s-a consumat un moment istoric însemnat. A fost singular, pentru că aici s-a organizat, dar el zace în inima fiecărui român de pretutindeni.

Când am inițiat această omagiere, nu am anticipat ce amploare va cuprinde evenimentul. Am comandat 300 de cocarde, care s-au terminat destul de repede. Pe la ora 11.00, tot veneau credincioși - mulți din afara parohiei - și doreau cocarde... dar nu mai aveam. Biserica era plină...

De ce plângeau românii la Suceava în 2004, se întreba doamna Jalea... eu cred că și atunci și acum plâng după ceea ce a făcut Ștefan, plâng de dorul unei țări suverane, plâng după demnitatea și

onoarea care le-au fost furate, după dorința de a fi stăpâni la ei acasă...

Am încheiat cu mulțumirea în suflet că toți cei prezenți, sub crucea Mântuitorului, cu nădejde la Maica Domnului, în suflet cu icoana Sfântului Voievod Ștefan cel Mare, ne-am rugat ca **DUMNEZEU SĂ BINECUVÂNTEZE ROMÂNIA și POPORUL ROMÂN.**

La plecare, fiecare din cei 30 de cadeți, au primit un mic dar, ca o apreciere a respectului lor față de credința și valorile neamului românesc.

Pentru toți invitații am pregătit o binemeritată agapă la ospitalierul restaurant GALLANT, unde cele 80 de locuri s-au dovedit a fi insuficiente față de mulțimea cererilor care curgeau...

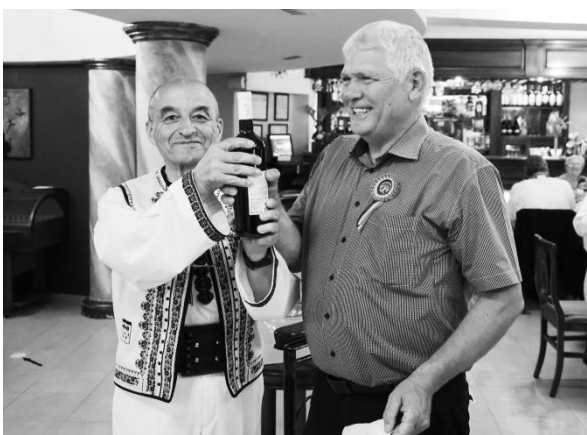
Binecuvântarea mesei
de către preoți

Masa invitaților speciali

Cuvântul de încheiere și mulțumire, profund și plin de învățăminte, a fost rostit de Părintele Ioan TĂTOIU. Așa ne-a dăruit Sfântul Ștefan cel Mare, o bucurie imensă în suflete și așa s-a mai încheiat încă o frumoasă zi de Duminică.

Pr. Adrian Drăgușin
Pr. militar de la capela
Regimentului 46 NATO

Vârstnicii, o prioritate a Bisericii

Termenul vârstnic este definit de dicționarul explicativ al limbii române ca fiind o persoană trecută de epoca tinereții, înaintat în vârstă, sau care prin numărul anilor împliniți poate fi considerat apt de ceva, adică o persoană care prezintă garanție, care prin experiența vieții poate fi o sursă de înțelepciune.

Vârstnicii în Sfânta Scriptură

Biblia sau Sfânta Scriptură este cartea care încă din primele pagini îi menționează pe vârstnici. În Pildele lui Solomon se spune „Bătrânețea este o cunună strălucită; ea se află mergând pe calea cuvioșiei (Pildele lui Solomon 16:31) iar în cartea Înțelepciunii lui Solomon stă scris că „Înțelepciunea este la om adevărata căruntețe și vârsta bătrâneților înseamnă o viață neîntinată!”(Cartea Înțelepciunii lui Solomon 4:9).

În cartea plină de înțelepciune a Ecclesiastului se spune: „Nu disprețui vorba celor bătrâni, că și ei au învățat de la părinții lor. Că de la ei vei învăța înțelepciunea și îndemânarea de a da răspuns bun la nevoie!(Ecclesiasticul 8:9) iar Leviticul spune că „Înainte celui cărunț să te scoli, să cinstești fața bătrânului și să te temi de Domnul Dumnezeu Tău!”(Leviticul 19:32).

Vechiul Testament în ansamblu ne înfățișează chipuri de bătrâni cinstiți, printre care se numără sfinți ca Moise și Ilie, Matusalem, persoana cu vârsta cea mai înaintată de 969 de ani, ei fiind cei care participau la conducere așa cum vedem în cartea Numeri, îi sfătuiau pe regi, așa cum vedem în cărțile regilor, judecau poporul, așa cum reiese din Deuteronom, erau martori în probleme legale cum reiese din cartea Rut, îndeplineau ritualuri religioase cum reiese din Exod, reprezentau semințiile, sau ajutau la educarea poporului, cum reiese din Exod.

Există însă și chipuri de bătrâni nevrednici, cum sunt cei din Istoria Suzanei, care făceau de rușine bătrânețile lor și care sunt prezentați ca atare.

În Noul Testament, bătrânii erau prezbiterii, care conduceau treburile Bisericii, așa cum vedem în Tit 1:6-7, sau predicau adevărul și erau garanții împotriva ereziilor.

Unii dintre apostoli, ca de exemplu Sfântul Petru erau oameni în vârstă și în comunitatea apostolilor era respectat pentru aceasta. Nu odată apostoli au apelat la el cerând sfaturi având în vedere experiența lui.

Un alt membru al comunității apostolilor Ioan, deși tânăr în timpul vieții Mântuitorului, ajuns la venerabila vârstă, în insula Patmos este căutat de mulțime mare de creștini pentru înțelepciunea lui, iar acesta le spunea Agapi adelfos, adică iubiți-vă unii pe alții în conformitate cu versetul evangheliei sale „Dumnezeu este iubire!”(1 Ioan 3,8).

Preluând imaginile enunțate mai devreme, Andrei Pleșu afirma „Cultura europeană a preluat această duplicitate a termenului, producând în mare două tipuri de discurs despre bătrânețe. Unul patetic, sumbru, cu un subbuton de masochism la capătul căruia te simți condamnat ireversibil la neputință, durere și moarte: bătrânețea e anticamera penibilă a sfârșitului, o colecție tot mai amplă de degradări, având ca limită ultimă opacitatea neantului. Există însă și un discurs despre bătrânețe orientat spre euforie. Bătrânețea are farmecul ei ireductibil: un amestec subtil de înțelepciune, autoritate și virtute, o bună ocazie de a recupera compensatoriu, un mod de viață mai pur, liber de ingerințele corpului, încărcat de beneficiile unei lungi experiențe.!”

Vârstnicii în epoca post-apostolică și Evul Mediu

Și din scrierile generației post-apostolice rezultă același respect, pentru persoanele vârstnice, pentru experiența și cultura lor. Un exemplu în acest sens este Policarp, bătrânul episcop al Smirnei, care era cinstit pentru viața și înțelepciunea de care dădea dovadă.

În Evul Mediu bătrânii erau în general o povară, iar atunci când nu aveau șansa de a muri în luptă, ei mureau în general dezonorant. Nu odată s-au înregistrat cazuri în care au solicitat să fie uciși. Și în literatura vremurilor bătrânii erau în general ironizați pentru neputințele lor, chiar marele Shakespeare criticând aceste neputințe în multe din operele sale. Singura excepție notabilă fiind Thomas Morus în Utopia, și el însă afirmând că persoanele peste o anumită vârstă ar trebui să își ia viața.

Doar clericii constituiau o categorie aparte, de ex papa Agaton este ales papă la 103 ani și conduce Biserica Apuseană până la 107 ani. În această perioadă apar primele preocupări în medicină menite să prelungească viața.

În tratatul De Vita Longa, alchimistul elvețian Paracelsus sugerează că „viața poate fi prelungită, printr-o alimentație echilibrată, alegerea unui trai într-o climă favorabilă, la care se adaugă un elixir magic preparat de el.”

Această preocupare va continua în epocile ce urmează și va fi expusă magistral și în basme sub titulatura-tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte.

Situația vârstnicilor în secolele XVI-XX

În cadrul acestei perioade statutul bătrânilor s-a modificat de mai multe ori, în funcție de locul și condițiile pe care le conferea situația timpului. Demn de menționat este faptul că, în această perioadă apar mai întâi în Europa, mai apoi și în Țările Române, așezămintele sau azilele de bătrâni instituții apărute mai întâi din inițiativă privată, mai apoi preluate mai mult sau mai puțin fericit sub aripa statului.

Persoana rămasă fără aparținători sau cu aparținători aflați în imposibilitatea de a-i mai întreține pe bătrâni, ajunge în situația în care trebuie să apeleze la ajutorul unei astfel de instituții.

Problema complexă a azilelor

Prezența unei persoane vârstnice într-un azil de bătrâni comportă o serie de probleme, de toate felurile, prima dintre ele fiind cea de ordin psihologic. Scos din confortul propriei case sau a celei în care viețuia, vârstnicul se vede pus în situația de a renunța la locurile pe care le cunoștea, la locuința pentru care poate a muncit și unde a trăit zeci de ani, și pus într-un loc pe care la început nu-l cunoaște, înconjurat cu mai multă sau mai puțină dragoste de persoane la început necunoscute, și obligat să își ducă existența într-un mediu, care cel puțin la început pare ostil. Deci principala problemă este cea psihologică.

”Tranziția într-un azil de bătrâni poate fi cu adevărat dificilă, iar pasul poate fi extrem de greu de digerat, atât de persoana în cauză, cât și de familie. Această casă de îngrijire pentru bătrâni oferă hrană, hidratare, supraveghere permanentă, medicamente, asistență personală și medicală.”

Deci este azilul de bătrâni o soluție? Răspunsul, credem noi, diferă de la caz la caz. Dacă persoana în cauză trăiește în condiții materiale precare și suportă greu singurătatea, azilul de bătrâni bine ales, cu un personal profesionist, atent și amabil, poate fi o soluție optimă.

Dacă, din contră, vârstnicul este un introvertit, suportând cu greu despărțirea de casa proprie și având dificultăți în a crea și menține legături cu ceilalți vârstnici, atunci trecerea către azil poate fi o dramă insurmontabilă.

Starea de sănătate este următorul factor ce trebuie luat în considerare, pentru că, dacă

aceasta este una deosebit de precară, atunci centrele de îngrijiri sunt o soluție recomandabilă.

În situația din păcate întâlnită și ea în care azilele devin locuri de mizerie și nepăsare în care bătrânii sunt tratați cu indiferență, atunci în mod cert nu reprezintă o soluție.

Din păcate în cazul unora dintre aceste azile acoperirea costurilor este de asemenea o problemă, care cade parțial pe umerii persoanei în cauză, parțial pe cei ai familiei.

Câteva considerații despre psihologia vârstnicilor

Capitolul acesta îl vom deschide urmărind excelenta teză de doctorat a doamnei Mureșan Marta Roxana, susținută la Cluj Napoca și intitulată „Vârsta a treia între autonomie și vulnerabilitate!”

Autoarea vorbește în termeni clari despre întreita vulnerabilitate, cea medicală cu modificările ei apărute la nivelul organelor, cea psiho-somatică, cu modificările ei suferite la nivel psihic, cu adaptările la neputință, dar și cea socială, care privesc modificările de substanță care apar în ceea ce privește relațiile sociale și diversificarea lor.

„Îmbătrânirii biologice și celei psihologice li se adaugă îmbătrânirea socială, pentru că, din păcate, bătrânețea a ajuns să fie asociată, de către cei din jur, cu boala, cu neputința, conservatorismul, lipsa de discernământ, iritabilitatea și dependența de alții. Bătrânii sunt adesea tratați cu dispreț și se uită faptul că, în ansamblu ei reprezintă o bogăție a societății.”

Accentul cade, credem noi, pe problemele psihologice cu care se confruntă vârstnicii. Înfruntând o stare de sănătate precară, relativ izolați de societate, vârstnicii se confruntă cu sentimentul inutilității și cu depresia.

Societatea care i-a scos din rândurile ei cel puțin de două ori, odată prin pensionare, și a doua oară prin aducerea la azil, le creează senzația că sunt inutili iar acest sentiment este devastator. Persoana confruntată cu această situație tinde să se izoleze de colectivitate, iar aici intervine rolul celor de la azil, al familiei, al bisericii să reintegreze acea persoană.

Cel mai grav simptom psihic ce poate fi experimentat de vârstnic și nu numai este depresia, adică acel moment în care viața însuși pare inutilă, în care nimic și nimeni nu mai are sens.

Ajunși în acest punct al cercetării noastre, vom apela la excelenta lucrare a lui Andrew Solomon, „*Demonul Amiezii!*” cu subtitlul *O anatomie a depresiei*, poate cel mai bun tratat care s-a scris pe tema dată

În mod genial el definește depresia ca ”punctul nevralgic al iubirii. Pentru a fi fapte care iubesc, trebuie să fim fapte care pot cădea pradă disperării, din cauza unei pierderi, iar depresia este mecanismul acelei disperări. Când se instalează, degradează eul, și în cele din urmă eclipsează capacitatea de a da sau de a primi afecțiune. E lăuntrica noastră singurătate manifestă. Ea distruge nu numai legătura cu ceilalți, ci și capacitatea de a fi împăcat când ești doar cu tine însuși. Iubirea, chiar dacă nu are rolul de a ne păzi de depresie, este ceea ce protejează mintea și o apără de sine!”

Vârstnicii sunt cei care suferă cel mai mult de lipsa iubirii, pentru că ajunși la maturitate emoțională deplină, fie nu au cui o da, fie nu au de la cine o primii, fie ambele.

„Depresia a fost împărțită, în linii mari, în depresie ușoară (moderată) și gravă (majoră). Depresia ușoară – treptată și uneori permanentă-subminează oamenii asemenea rugii ce roade fierul. Suferința psihică e prea mare, iar pricina e prea mărunță-durere ce domină celelalte efecte și le alungă. O asemenea depresie ia temporar în stăpânire trupul pornind de la pleoape și mușchi care țin de coloana vertebrală. Îți vatămă inima și plămâni, determinând îngreunarea mai mult decât ar trebui a contracțiilor musculare involuntare. Asemenea durerii fizice devenite cronice e cumplită, nu atât din cauză că e insuportabilă pe moment, ci deoarece e insuportabil să o simți în clipele care au trecut și nu te aștepți la altceva decât să o simți în clipele care vor veni.”

Același autor descrie magistral simptomatologia depresiei pe care o resimt preponderent vârstnicii dar nu numai: „Primul lucru care dispare este fericirea. Nu te mai poți bucura de nimic.

E simptomul esențial al depresiei. Curând însă, alte afecte urmează fericirea pe calea uitării: tristețea așa cum o știai, tristețea care te-a condus aici, simțul umorului, credința în iubire și capacitatea de a iubi. Minte și-o simți tratată cu leșie, încât îți pari ție însuți năuc. Dacă ai avut dintotdeauna părul rar, ți se pare și mai rar, dacă ai avut dintotdeauna probleme de piele, ele se agravează. Chiar și ție și se pare că miroși a acru. Nu mai poți să ai încredere în cineva, să fi atins, să plângi. În cele din urmă îți devii pur și simplu absent ție însuți!”

Toată această simptomatologie vârstnicul o resimte mai puternic, datorită bolilor și neputinței aferente vârstei. Dacă vorbim despre soluții, acestea le putem defalca în două mari categorii, cea medicală și cea duhovnicească.

Multă vreme, medicina a crezut că poate combate pe cale chimică această maladie, folosind hormonul fericirii, serotonina. Abordarea s-a dovedit esențial greșită. Depresia nu este rezultatul lipsei vreunui hormon nici reglarea unei cantități măsurabile sau reglabile chimic.

E clar că soluția e, în primul rând, una moral-duhovnicească, apoi una medicală. Vârstnicul suferind este de cele mai multe ori incapabil să iasă din aceste stări de unul singur, are nevoie de tot sprijinul.

În ajutorul lui vin medicul, psihologul și preotul, ultimul având avantajul mare al înarmării sale cu harul. Doar în această formulă se pot face pași dar importanți spre vindecare. Sunt esențiale discuțiile cu persoana afectată, să i se dea senzația că suntem aproape de ea, că contează pentru noi.

Problema esențială este aceea că, bătrânul căzut în depresie este de multe ori părăsit de toți, de unii din indiferență, de alții datorită energiei negative pe care cel în cauză inconștient o emană.

Preotul poartă persoana în rugăciuni și gânduri, apoi încearcă să o caute să îi redea măcar speranța, dacă nu și dorința de viață. Omul căzut trebuie sprijinit ca să se ridice iar cărjele nu îi pot fi decât rugăciunea și credința.

Pensionarul, din punct de vedere al religiozității, se împarte cel puțin în două mari categorii. Prima ar fi aceea a indiferenților religioși, a celor care preferă să stea deoparte chiar să critice viața religioasă sau măcar să o încetinească. Sunt cei care rămân circumcși nevoilor materiale, chiar și la vârsta la care în mod normal oamenii se deschid către un fel de divinitate, iar aceste nevoi materialeucid spiritul. Cealaltă categorie, a oamenilor duhovnicești, e cea a oamenilor frumoși, a celor cu cerul în priviri, cu rugăciunea pe buze, bătrâni de o simplitate și cumișenie proverbială. Acei care populează bisericile, îmbrăcați în straie populare românești, cei care sunt demni continuatori ai înaintașilor lor, oameni care își păstrează optimismul și în bătrânețe și în boală, dispuși să împărtășească din înțelepciunea lor cu dăruire și celorlalți. Aceștia rămân fideli și încrezători în valorile lor și când mor o fac cu demnitate. Categoria aceasta dă putere tuturor!

O altă provocare - singurătatea!

După bolile psihice singurătatea este provocarea cea mai mare pe care o au de înfruntat vârstnicii. Viața creează mai multe separări extrem de dureroase. În primul rând omul se separă de copii atunci când aceștia pleacă de acasă la studii sau după căsătorie, plecare care rupe ceva din inima părintelui.

Această plecare e cumva o primă despărțire, o primă ruptură în inima părintelui. A doua ruptură este pensionarea, momentul în care omul se desparte de locul unde a petrecut mulți ani ai vieții sale, de colegi și de mediul în care s-a format. E o a doua ruptură serioasă în viața sa, ruptură care îl marchează trimițându-l într-o zonă în care omul se poate simți ușor inutil și nefolositor societății,

Aici biserica are un mare rol, anume acela de a neutraliza acest sentiment de inutilitate, prin implicarea persoanei în cauză în diferite activități și proiecte duhovnicești utile.

Problema adevărată apare atunci când se petrece și a treia rupere, adică atunci când

decedează soțul sau soția, persoana în cauză rămânând singură eventual în azil.

Singurătatea în acest caz e zdrobitoare, te strivește ca o uriașă greutate iar sub ea omul e strivit oricât de tare ar fi el.

Aceasta le afectează atât sănătatea, cât și starea de spirit, și conform cercetărilor există mai multe tipuri de singurătate: „Singurătatea emoțională - care se resimte atunci când ne e dor de compania unei anumite persoane, sau cea socială - când ne lipsește o rețea socială sau un grup de prieteni.

Din punct de vedere al tipului de manifestare, singurătatea poate fi:

- ocazională, un sentiment care poate apărea în anumite momente , cum ar fi duminica sau de Crăciun.

- cronică, în acest caz persoana se simte singură, majoritatea timpului.

Aceasta se manifestă atât în mediul urban, cât și în cel rural:

„În contextul schimbărilor structurale, diferențele dintre mediul urban și mediul rural s-au adâncit, zonele rurale fiind dezavantajate în ceea ce privește infrastructura, utilitățile publice și confortul locuinței, precum și accesul la serviciile de educație și sănătate. Politicile sociale orientate spre grupurile de populație vulnerabilă aflate în risc de cădere în sărăcie, sau chiar în sărăcie reală, au devenit puțin sesizabile în ultimii ani. Distribuirea și redistribuirea unor fonduri insuficiente către categoriile sociale dezavantajate, aflate într-un proces de extindere îngrijorătoare, nu pot să ofere decât soluții temporare, nu să schimbe situația în sens pozitiv. Din studiile efectuate asupra condițiilor de viață în mediul rural din România, poziția cea mai delicată o dețin persoanele vârstnice. Situația acestora o vom prezenta în cele ce urmează. Sărăcia este persistentă în zonele rurale din România, fiind asociată îndeaproape cu grupurile dezavantajate, printre care se află și persoanele vârstnice. În comparație cu mediul urban, persoanelor vârstnice din zonele rurale sunt dezavantajate în ceea ce privește infrastructura rutieră, utilitățile publice și confortul locuinței, socializarea și petrecerea timpului liber, precum și accesul la serviciile de sănătate, acestea fiind în fapt și principalele direcții de intervenție pentru creșterea calității vieții în mediul rural. 11 O problemă care vine în completarea acestora și reduce considerabil accesibilitatea la serviciile medicale și la produsele farmaceutice, constă în lipsa infrastructurii, inclusiv a mijloacelor de transport către localitățile urbane, situație care izolează unele comunități, cunoscut fiind faptul că în localitățile mici populația este preponderent vârstnică.”

În studiul său, *Singurătatea la bătrânețe*, al doamnei Ardeleanu Loredana, se arată că „Singurătatea este un factor care generează o serie de sentimente negativă și astfel poate contribui la scăderea imunității organismului. De asemenea singurătatea cronică este un factor care sporește stresul și adesea se asociază cu depresia și sinuciderea. Singurătatea poate duce la un comportament anti-social, poate crește incidența alcoolismului, alterează funcționarea creierului, scade memoria și îngreuiază procesul de luare a deciziilor.”

Tot ea recomandă și câteva metode, prin care cel în vârstă să poată depăși măcar ocazional simptomatologia tristeții. Dintre ele enumerăm: să aibă grijă de sine, să zâmbească, să invite prieteni la ceai, să vorbească la telefon, să învețe să utilizeze computerul, să țină o agendă, să meargă în vizite, să ajute pe alții, să aibă un animal de companie.” Conform cercetărilor științifice, cele mai frecvente boli care rezultă din singurătate sunt hipertensiunea arterială, diabetul, infecțiile repetate, anxietatea și depresia.

La persoanele în vârstă, efectele sunt directe și negative din cauza scăderii rezistenței fiziologice – adică scăderii capacității organismului de a rezista și de a se adapta la condiții adverse. În plus, există ***o deteriorare a mecanismelor de reparare a celulelor.***

Cel mai grav este faptul că problema singurătății la vârstnici este în continuă dezvoltare. Așadar, va deveni o problemă globală de sănătate în doar câțiva ani.

Potrivit experților în domeniu, **rezolvarea problemei singurătății la bătrâni poate aduce multe beneficii pentru sănătatea acestora.** De fapt, psihologii consideră că a avea o viață socială este principalul factor care poate asigura o bună calitate a vieții.”

Col (r) Rodica Nicolae

Filiala Județeană Argeș „Posada”
Curtea de Argeș a ANCMRR

INCURSIUNE VIRTUALĂ

Mi-am propus să mă opresc puțin asupra unei zile pe care o sărbătorim an de an și care are o semnificație deosebită pentru România și nu numai. Este vorba de 25 octombrie, a 298-a zi a calendarului gregorian și a 299-a în anii bisecți.

V-ați gândit vreodată că ziua aceasta, de-a lungul timpului, a adus pe glob evenimente care au însemnat adevărate cotituri în istoria omenirii?

Pentru cei care s-au născut la o asemenea dată, semnificația percepută ar putea fi diferită. Unii sărbătorește adăugarea a încă unui an pe scara vieții, conștienți fiind că trăiesc etape firești prin care trece orice ființă umană. Se bucură, fac chef împreună cu familia și prietenii. Alții se întristează sau sunt nostalgici pe măsură ce își simt umerii din ce în ce mai grei, din cauza poverii anilor ce-i apasă din ce în ce mai mult. Dacă aveți cunoștință că ziua voastră de naștere a însemnat ceva pentru evoluția omenirii sau dacă aflați că personalități de seamă s-au născut la o dată similară, nu ar fi ciudat să vă simțiți mândri, poate chiar puțin infatuați, de parcă succesele acestora vi s-ar cuveni un pic și vouă.

Când aud pe cineva că-și aniversează ziua de naștere la 25 octombrie, am tendința instantanee să-i spun „Ești un om important, fiindcă te-ai născut într-o zi mare”. Dacă stăm să scormonim prin istorie, aflăm lucruri uimitoare despre fiecare zi din calendar, ceea ce ne face să credem că nicio clipă nu trece fără ca scurgerea ei să nu lase amprente valoroase pe filele neîntinate ale istoriei.

Ce-ar fi să pornim împreună într-o călătorie virtuală, oprindu-ne, din când în când, la diferite momente ce-au intrat în analele existenței? Ar putea fi o călătorie interesantă, de ale cărei minunății ați auzit cândva sau pe care nu le cunoșteți, iar, acum, aflându-le, le-ați considera inedite.

În anul 621, la 25 octombrie, a decedat Papa Bonifaciu al V-lea, conducător al Bisericii Romei din 23 decembrie 619 până la moartea sa.

Facem un pas uriaș și ajungem în 1147, când o „armată a cruciaților, sub conducerea lui Conrad al III-lea al Germaniei, este învinsă în bătălia de la Dorylaeum de către trupele Sultanatului de Rum, un stat care a existat între anii 1037–1194, având capitala la Niceea (apoi la Iconium), continuator direct al imperiului turcic Selgiuk, numit uneori și Sultanatul Konya (sau Sultanatul de Iconium).”

Poposim în anul 1154, moment în care Henric al II-lea devine rege al Angliei.

Cu părere de rău aflăm, dacă nu știam deja, că, la 25 octombrie 1400, scriitorul englez Geoffrey Chaucer (n. cca. 1343), autorul celebrei „Povestiri din Canterbury”, a părăsit această lume, lăsând în urmă creații literare care au avut un rol crucial în dezvoltarea literaturii universale. 15 ani mai târziu, în 1415, în cadrul Războiului de o Sută de Ani, armata lui Henric al V-lea al Angliei a înfrânt, la aceeași dată de 25 octombrie, armata franceză, în Bătălia de la Azincourt.

Mai apoi, în 1529, Henric al VIII-lea al Angliei îl demite pe cardinalul Thomas Wolsey din funcția de cancelar, deoarece acesta refuzase să legitimizeze relația sa cu Anne Boleyn.

Ne oprim puțin pe teritoriile noastre. La 25 octombrie 1632, Matei Basarab îl înfrânge pe Radu Alexandru Iliș, în lupta de lângă mănăstirea Plumbuita și capătă, în cele din urmă, domnia de la sultan (23 februarie 1633). Domn al Țării Românești între 1632 -1654, Matei Basarab a fost înmormântat la Târgoviște, iar, mai târziu, oasele i-au fost duse la Mănăstirea Arnota.

Călătoria noastră face un popas în domeniul științei. La 25 octombrie 1647, a murit Evangelista Torricelli, matematician, fizician și inventator italian (n.15 octombrie 1608). Torricelli a fost primul care a măsurat presiunea atmosferică folosind un barometru cu mercur, aparat pe care l-a inventat în anul 1643.

La 25 octombrie 1671, Giovanni Domenico Cassini, matematician, astronom, inginer și astrolog italo-francez, descoperă satelitul Iapetus, al planetei Saturn.

George al III-lea a devenit rege al Marii Britanii la 25 octombrie 1760.

Henri-Benjamin de Rebecque Constantom, născut la 25 octombrie 1767, a fost om politic, ziarist și scriitor elvețian de limbă franceză, autor al întâiului roman autobiografic „Adolphe” (1818 - capodopera sa), ”întrând astfel în istoria literaturii ca făuritor al romanului modern de analiză psihologică”.

Un important eveniment a avut loc la 25 octombrie 1824, când „țarul rus Alexandru I sancționează hotărârea Consiliului de Miniștri de a acorda Senatului dreptul să aprobe actele de proprietate asupra suprafețelor de pământ din Basarabia, dăruite prin decret imperial diferitor persoane”.

Compozitorul austriac Johann Strauss (fiul), supranumit „regele valsului,, - ceea ce mi se pare cu totul remarcabil -, a venit pe lume la 25 octombrie 1825 (m. 3 iunie 1899).

La 25 octombrie 1881, s-a născut pictorul, sculptorul, gravorul și ceramistul spaniol Pablo Picasso (Pablo Ruiz Blasco) (m. 8 aprilie 1973).

Revoluția din Octombrie a avut loc la 25 octombrie/7 noiembrie 1917 - 25 octombrie, după calendarul iulian, încă în uz la acea vreme în Rusia, 7 noiembrie, după calendarul gregorian. Atunci, grupări militare, conduse de liderul bolșevic Vladimir Ilici Ulianov (Lenin), au înlăturat de la putere guvernul provizoriu al lui Alexandr Kerenski , aproape fără vărsare de sânge.

La 25 octombrie 1920, se finalizează Congresul Ostașilor Moldovei, prezidat de Vasile Cijevschi, în cadrul căruia a fost proclamată autonomia Basarabiei Țariste față de Imperiul Rus.

Regele Mihai I al României a văzut lumina zile la 25 octombrie 1921 (d. 2017). A domnit ca Rege al României între 20 iulie 1927 și 8 iunie 1930, precum și între 6 septembrie 1940 și 30 decembrie 1947. „A fost unul dintre puținii foști șefi de stat din perioada celui de-Al Doilea Război Mondial care au trăit și în secolul XXI. Fiu al principelui moștenitor Carol, Mihai a moștenit de la naștere titlurile de principe al României și principe de Hohenzollern-Sigmaringen (la care a renunțat mai târziu),,

Libanul, care, din 1920, era unit cu Siria și administrat de Franța, sub mandatul Societății Națiunilor, s-a separat de Siria la 25 octombrie 1926 și s-a proclamat republică, sub controlul Franței.

Printr-o circulară a lui Corneliu Zelea Codreanu, la 25 octombrie 1936, a fost înființat Corpul Muncitoresc Legionar. „În timpul rebeliunii legionare din 1941, cele mai multe atrocități au fost comise de acest Corp care, potrivit unor istorici, era infiltrat cu membri ai PCR și agenți diversioniști ai NKVD - ului sovietic.”

Axa Berlin-Roma s-a constituit în ziua de 25 octombrie 1936, prin încheierea unui amplu tratat de cooperare între Germania și Italia.

Comisia europeană și Comisia internațională a Dunării sunt înlocuite, la 25 octombrie 1940, cu Comisia dunăreană unică, formată din opt membri (Germania, Italia, Iugoslavia, Slovacia, Ungaria, România, Bulgaria și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste).

În perioada 25 - 27 octombrie 1942, a avut loc „Bătălia de la Insulele Santa Cruz, parte a Teatrului de operațiuni din Pacific (7 decembrie 1941 - 2 septembrie 1945) din Al Doilea Război Mondial (1 septembrie 1939 - 2 septembrie 1945)”.

Armata Română intră în orașul Carei la 25 octombrie 1944, ”preluând controlul asupra întregului teritoriu transilvănean ocupat, în urma Diktatului de la Viena din 1940, de Ungaria. Bătălia de la Carei reprezintă ultima etapă de eliberare a teritoriului actual al României, în cadrul celui de-Al Doilea Război Mondial”.

La 25 octombrie 1944, au fost eliberate orașele Carei și Satu Mare, fiind anulat de facto Dictatul de la Viena. ”Printr-un decret din 1959, această zi a fost instituită ca Ziua Armatei Române. După această bătălie, armata română participă în continuare pe Frontul de vest, contribuind la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei de sub ocupația Germaniei naziste. În amintirea acestei lupte, în centrul orașului Carei a fost ridicat Monumentul ostașului român. Inaugurat în 1964, complexul monumental este opera sculptorului Vida Gheza și a arhitectului Anton Dâmboianu”.

Japonia lansează, la 25 octombrie 1944, primul atac kamikaze în timpul bătăliei cu americanii din golful Leyte.

China comunistă intră în Războiul Coreei, de partea Coreei de Nord, la 25 octombrie 1950.

La data de 25 octombrie 1955, ”Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei a hotărât, pe baza unei decizii unanime, să adopte simbolul organizației Consiliului Europei, un cerc format din 12 stele aurii, așezate pe un fond albastru, având formatul unei embleme. Ca urmare a acestei decizii, Comitetul Miniștrilor a adoptat, la 9 decembrie 1955, această emblemă, drept drapelul Consiliului Europei”.

Frontul Unității Socialiste s-a înființat la 25 octombrie 1968.

În urma Rezoluției ONU nr.2758, la 25 octombrie 1971, Republica Populară Chineză se alătură Organizației Națiunilor Unite. De atunci, Taiwanul nu mai este reprezentat la ONU.

La 25 octombrie 1997, a avut loc, la Luxemburg, reuniunea miniștrilor de Externe ai statelor membre ale Uniunii Europene, care a decis ca, în procesul de aderare a statelor foste comuniste, să existe un “prim val”, în care să fie inclusă numai o parte dintre statele candidate.

Data de 25 octombrie 1998 rămâne în memoria Bucureștiului, deoarece, în acea zi, au avut loc alegerile pentru postul de primar general al Capitalei. Dat fiind procentul scăzut de participare la vot - 34,3% -, alegerile au fost invalidate.

Primul transplant de cord din România a fost efectuat la data de 25 octombrie 1999, la Spitalul Clinic de Urgență Floreasca din București, în cadrul Clinicii de cardiologie conduse de doctorul Șerban Brădișteanu.

La 25 octombrie 2004, a fost lansat proiectul „Biblioteca Virtuală Națională” de către Ministerul Culturii și Cultelor, Biblioteca Metropolitană București și firma Softwin. ”Biblioteca Digitală Națională este alcătuită din colecții digitale create prin digitalizarea unor documente aflate în colecțiile speciale ale Bibliotecii Naționale a României, organizate după tematici sau după evenimente. Documentele digitale din domeniul public, aflate în Biblioteca Digitală Națională, se pot utiliza în mod gratuit pentru cercetare, studiu individual și în scop non comercial, cu obligația respectării regulilor de citare a sursei”.

Marele regizor român de teatru și film Liviu Ciulei a decedat la 25 octombrie 2011 ”El fost peste 10 ani director artistic al Teatrului Bulandra, între anii 1963 - 1974, de unde a fost îndepărtat de cenzura comunistă în urma scandalului cu premiera „Revizorul”, montată de Lucian Pintilie, care a fost interzisă de a mai fi reprezentată după doar câteva spectacole. Sub conducerea sa, Teatrul Bulandra devenise cea mai importantă instituție teatrală din România. În perioada regimului comunist, Liviu Ciulei a fost urmărit și denunțat la Securitate, printre alții de către Ion Besoiu, și a avut reclamații făcute de către Radu Beligan la aceeași instituție”.

De-am scormoni și mai profund, probabil c-am găsi mai importante fapte. Dar, oricâte-am descoperi, data de 25 octombrie va rămâne pentru români un simbol al eliberării, o dovadă a iubirii de neam și glie, un model al vitejiei fără seamăn a ostașilor noștri, care și-au respectat jurământul dat și-au reușit să lupte cu un Goliat ce părea invincibil.

Astfel, România rămâne fidelă în a-și sărbători armata, amintind an de an fiecărui cetățean dăruit cu inima-i bătându-i pentru țară că, la data de 25 octombrie 1944, ei i se datorează eliberarea Transilvaniei de Nord de sub ocupația horthystă, în urma Bătăliei de la Carei.

Sărbătorirea Zilei Armatei Române este stipulată de Decretul nr. 381 din 01.10.1959.

Onor meritat eroilor nemuritori!

col. (rtr) **Laurențiu Domnișoru**

Președinte Filiala Județeană Argeș „Posada”
Curtea de Argeș a ANCMRR

85 DE ANI DE LA TRECEREA REGINEI MARIA LA CELE VEȘNICE

S-a întâmplat în 18 iulie 1938, când Regina Maria (Alexandra Victoria de Saxa – Coburg), nepoata reginei Victoria a Marii Britanii, a țarului Nikolai al II-lea al Rusiei și soția regelui Ferdinand I al României (1914 – 1927) a trecut la cele veșnice.

Indignat de faptul că întreaga mass-media din țara noastră nu a spus și nici nu s-a scris nici un cuvânt despre această comemorare, am considerat că măcar eu să scriu câteva cuvinte despre această mare personalitate a României. Aș dori să încep prin a prezenta „**Rugăciunea unei regine**”, scrisă de domnia Sa în 1 decembrie 1916.

„Îmi înalț inima spre Tine, oh! Doamne! Te rog, smerita mea rugă. M-ai înălțat, m-ai așezat în locul de slavă și ai pus în mâinile mele o putere ce nu e hărăzită multora.

Mi-ai însemnat un drum care trebuie să fie al meu și pe care trebuie să pășesc fără a șovăi. Din pricină că sunt nevoiți să-și înalțe fruntea ca să mă vadă, mulți cred că nu calc decât prin locuri pline de soare; dar Tu, oh, Doamne, cunoști pietrele ce-mi rănesc picioarele și mulțimea spinilor ascunși sub trandafirii ce mi-au fost dăruiiți (...) Dă-mi putere să înfrunt orice soartă, să înving

orice temere, să străbat orice furtună. Dă-mi o nesfârșită răbdare, oh, Doamne, și voința de a birui orice ispită nevrednică: fă-mă fără teamă, bună și dreaptă, oh, Doamne, așa încât să rămân neclintită în mijlocul oricărei nenorociri. Dă-mi o inimă vitează ca să suport toate durerile pe care le văd și le aud; o inimă vitează ca să nu pierd curajul la sfârșitul unei zile de zăbucium; o inimă destul de mare ca să îi poată iubi pe cei pe care nimeni nu-i iubește, destul de dreaptă ca niciodată să nu osândească în grabă și destul de milostivă ca să poată ierta de „70 ori câte 7”.

Dă-mi darul cuvintelor care mângâie, oh, Doamne, și darul compătimirii și al înțelegerii, ca, de câte ori întind mâna, să nu fie în zadar.

Îngăduie-mi, oh, Doamne, să țin capul sus, nu din trufie, ci pentru că mi-e cugetul curat ca cristalul în care strălucește soarele, scoțând la iveală o mie de lumini, și pentru că mă pot uita fără teamă în ochii oricui, iar când va veni ceasul meu din urmă, oh, Doamne, fă să mă găsească fără amărăciune în suflet împotriva nimănui și fă ca nimeni să nu se creadă dușmanul meu, așa încât, înainte de a veni în fața Ta, mâinile ce ridic în binecuvântare să fie ușoare ca niște aripi plutind spre cer.

Și de își va aminti cineva de mine pe pământ, oh, Doamne, să mă vadă cu un zâmbet pe buze, cu un dar în mână și lumina credinței în ochi, acea credință care mută munții din loc. Amin!”

Regina Maria a României a fost una dintre cele mai fascinante capete încoronate ale României și Europei. Să nu uităm că la vârsta de 17 ani a părăsit Curțile strălucitoare ale Europei de vest și s-a căsătorit cu Prințul Moștenitor al României, Ferdinand I.

Majestatea Sa Maria, Regină a României, Princesă de Edinburg și de Saxa Coburg și

Gotha, prințesă a Marii Britanii și Irlandei, nepoată a reginei Victoria a Marii Britanii, s-a născut la 29 octombrie 1875, la Eastwell Park în Kent, a fost fiica ducelui Alfred de Saxa Coburg și Gotha, cel de al doilea fiu al Reginei Victoria, iar mama sa a fost Marea Ducesă Maria Alexandrovna, unica fiică a Țarului Alexandru al II-lea al Rusiei.

A fost înzestrată cu multe calități, una deosebită fiind darul scrisului! Despre copilărie, Regina Maria a scris în „Povestea vieții mele: „*viața nu ar putea fi pe deplin povestită fără să aduci vorba despre copilărie și tinerețe, care sunt elemente atât de importante în formarea caracterului, iar copilăria mea a fost una fericită, la care îmi place să mă gândesc.*

Încă de la vârsta de cinci ani eram o adevărată fiică a Evei, iubeam hainele frumoase; de fapt, frumusețea, în toate manifestările ei, avea în mine o adoratoare pasionată, o veneram aproape păgânește.

Orice manifestare a frumuseții, fie o femeie atrăgătoare, o floare, o casă, un cal, fie un peisaj sau un tablou maiestuos, de fiecare dată când frumusețea mă întâmpina, simțeam că e o plăcere trimisă de Dumnezeu, un dar cu care El mă înzestrase în mod special, ca să îl pot percepe măcar cu ochii, dacă nu cu mâinile. Splendoarea unei priveliști imense a mării sau a munților nu mă împiedica să observ și să iubesc cea mai modestă floriceică dintr-un șanț.

Însușirea de a mă putea bucura de frumusețe ca întreg și în detaliu m-a însoțit toată viața. Linia, culoarea, forma, sunetele și mirosurile care însoțesc fiecare imagine mi-au îmbogățit extraordinar de mult viața.”

Despre acel moment memorabil privind Încoronarea de la Alba Iulia, în jurnalul său Regina Maria a consemnat:

„În dimineața aceea devenisem regină, regina unui popor care învățase să mă înțeleagă încetul cu încetul, regină, într-un moment în care în toată Europa ardea, iar flăcările amenințau toate frontierele. Eram regină, în fața mea se deschidea o pagină nouă, înfricoșătoare, solemnă, cu noi posibilități, apăsătoare, cu temeri necunoscute. Stăteam mai într-o parte, cu copiii în jurul meu, cu fața acoperită de un voal de doliu. Bătăile inimii mele erau precum pașii destinului. Abia auzeam vocea regelui, nu-i deslușeam cuvintele, dar am auzit cum îl aclamau, era regele lor de mâine. A izbutit un ropot îndelung de aplauze. Apoi, brusc, s-a auzit numele meu: Regina Maria ...Regina Maria... În felul în care îmi rosteau numele se ghicea o undă de speranță. Regina Maria!

Dintr-o dată, am simțit că trebuia să-mi arăt chipul în fața întregii adunări, că trebuia să mă întorc să-i privesc, fără niciun voal de doliu între mine și ei. Un vuiet mare s-a înălțat spre boltă, o voce prelungă, copleșitoare, care venea nestăvilat din multe inimi! Regina Maria! Eram față în față, poporul meu și cu mine.”

Doresc să fac o mică precizare. Regina Maria purta acel voal de doliu deoarece recent trecuse la cele veșnice Regele Carol I.

Încă din timpul campaniei militare din 1913 din Bulgaria, Regina Maria s-a implicat activ în acțiunile Crucii Roșii, preocupare devenită și mai evidentă în timpul războiului de eliberare și întregire națională (1916 – 1919).

În plan extern, a depus o intensă muncă de susținere a intereselor și drepturilor României. Doresc să reamintesc că încă din anul 1915 a fost membră de onoare a Academiei Române și a scris literatură memorialistică. Regina Maria a fost supranumită de popor „Mama răniților”, „Regina – soldat” și toate acestea s-au datorat numai pentru atitudinea ei bravă din Primul Război Mondial, când, alături de doamnele de curte a lucrat direct pe front în spitalele de campanie și a coordonat întreaga activitate a unei fundații de caritate.

Momente unice din viața acestei mari personalități a României, sunt logodna sa, la 16 ani, cu Prințul Ferdinand de Hohenzollern, moștenitor al tronului României, dar și căsătoria sa din 29 decembrie 1892. Atunci, municipalitatea Capitalei, a oferit tinerilor căsătoriți o cupă de argint, piesă care astăzi este un exponat al Muzeului Național al României și pe care este gravată inscripția: „Bine ai venit mireasă de Dumnezeu aleasă spre a patriei cinstire. Ianuarie 1893.”

În timpul Conferinței de Pace de la Paris, a primit de la primul ministru francez Clemenceau, un fost ofițer de armată cu maniere impecabile, omagiile sale. Frumusețea reginei era dublată de o inteligență rară, ieșită din comun. La acea conferință, Regina Maria a pledat pentru cauza românilor, reamintindu-le aliaților occidentali enormul sacrificiu al Armatei Române. Serviciul adus României a fost crucial, deși de către unii puțin înțeles. Când negociatorul șef al delegației românești, primul ministru de atunci Brătianu, a început să piardă teren, Regele Ferdinand I a rugat-o pe regină să intervină, iar Regina Maria a plecat într-o misiune neoficială la Paris și Londra. Astfel a rezultat România Mare, care reunea provinciile istorice ale Transilvaniei, Bucovinei, Moldovei, Basarabiei și Munteniei. În acea perioadă, rolul femeilor în politică era foarte redus. Totuși, ea a fost sfetnicul Regelui Ferdinand I, până la moartea acestuia în anul 1927. După moartea Regelui Ferdinand I, fiul său a moștenit tronul și el a izolat-o complet pe regină, care s-a retras până când a trecut la cele veșnice.

Totuși, este de remarcat că, în anul 1924, a construit Palatul de la Balcic, într-un peisaj superb, și a făcut din acesta un loc de întâlnire pentru artiștii epocii de atunci. Ulterior, acest palat a fost cedat împreună cu Cadrilaterul, Bulgariei.

Anul 1936 este nefast pentru regină! Se îmbolnăvește, se confruntă cu violente hemoragii interne, fără a se cunoaște cu exactitate detaliile bolii, fiind suspectată de varice pe esofag sau chiar cancer. A plecat în străinătate pentru tratament, dar a fost mult prea târziu. În iulie 1938, se afla în sanatoriul de la Weisser Hirsch, în apropiere de Dresda. Află de la doctori că sfârșitul era aproape și ia hotărârea să se întoarcă în țară.

La 14 iulie, îi cere fiului ei, Regele Carol al II-lea, să-i trimită un avion care să o aducă în țară, însă monarhul României o refuză. Atunci, Hitler, s-a oferit și i-a pus la dispoziție un avion sanitar, dar Regina Maria îl refuză. Atunci, a luat hotărârea de a se întoarce în țară cu trenul. A ajuns la Sinaia, la Pelișor, și la 18 iulie, în Camera de Aur de la Pelișor, la vârsta de șaizeci și

la

doi de ani, după o suferință teribilă, accentuată și de izolarea la care o obligase fiul său, Regele Carol al II-lea, și de indiferența acestuia față de degradarea ei fizică, moare.

Înmormântarea Reginei Maria a fost una fastuoasă, pe măsura dragostei pe care ea i-o purtase poporului său. Pe drumul de la Sinaia, în capitală și apoi la Curtea de Argeș, uriașe mulțimi i-au prezentat onorul Reginei Maria, plecată în eternitate. Dorința ei a fost ca trupul să-i fie înmormântat la Mănăstirea Curtea de Argeș, iar inima sa, la reședința de la Castelul din Balcic., de pe malul Mării Negre. Doi ani mai târziu, după cedarea Cadrilaterului către Bulgaria, urna cu

inima reginei a fost adusă la Castelul Bran., de unde a fost luată în timpul regimului comunist. Tratamentul necorespunzător a deteriorat prețioasa relictă, care și-a regăsit locul de odihnă, începând cu 3 noiembrie 2015, printr-o decizie a Majestății sale și Hotărârea Guvernului României, la Castelul Pelișor, în Camera de Aur.

Regina Maria a fost continuatoarea Reginei Elisabeta de a iubi arta, poezia și filozofia. A continuat cu demnitate tradiția Reginei Elisabeta de susținere a acestora, ajutând cu burse de studiu și bani o seamă de personalități din lumea literară și artistică.. A scris la rândul ei povestiri pentru copii, poezii, a pictat, florile ei preferate fiind crinii și macii.

A colecționat o mulțime de lucrări de artă ale unor pictori foarte cunoscuți precum Ștefan Popescu, Eustațiu Stoenescu, Kimon Loghi, Arthur Verona, Stork Cecilia Cuțescu, Nicolae Vermont ș.a.

Multe din aceste lucrări pot fi văzute la Maryhill Museum, inițial locuința unui om de afaceri feroviare american din Washington, DC, Sam Hill, cu care Regina Maria a purtat o îndelungată corespondență.

Despre Regina Maria, Conte de Charles de Saint – Aulaire a spus: *„Există un singur bărbat în România și acela este Regina.”* În ziarul „The New York Times” a fost scris *„nici o figură publică din România nu a fost mai patrioată decât această Regină de neam străin”*.

Robert D. Kaplan a spus: *„Regina Maria, mai mult decât oricine altcineva, s-a bătut pentru a asigura reîntoarcerea Transilvaniei, Basarabiei și Bucovinei la România, la sfârșitul Primului Război Mondial. A dormit pe câmpurile de luptă ale celui de-Al Doilea Război Balcanic și ale Primului Război Mondial, alături de soldații săi. Prin forța de nezdruncinat a voinței sale, această prințesă britanică s-a redefinit pe sine însăși ca româncă oferindu-le supușilor săi o mai bună înțelegere a ceea ce urma să fie România, decât oricare din viziunile fasciștilor sau comuniștilor autohtoni care au urmat după ea.”*

Maria Alexandra Victoria de Saxa – Coburg și Gotha, sau pe scurt, Regina Maria a României a fost o personalitate de excepție. Nicolae Iorga, istoric, critic literar, documentarist, dramaturg, poet, enciclopedist, memorialist, ministru, parlamentar, prim-ministru, profesor universitar și academician, un mare apropiat al Casei Regale și membru al Comisiei Încoronării celor doi regi: Ferdinand I și Maria, a cunoscut-o foarte bine și a scris mult despre personalitatea și viața reginei. În scrierile sale a folosit o multitudine de citate din cele spuse de regină: *„Românii mei, voi care în sfârșit v-ați unit, voi care, după veacuri de așteptare, ați îndeplinit idealul vostru sfânt, fiți mari în ceasul bucuriei după cum ați fost mari în ceasul încercărilor. Viitorul este al tău poporul meu, al tău, dacă vei fi destul de tare ca să-l stăpânești, al tău dacă vei fi vrednic și nu vei lăsa să treacă clipa cea mare”*.

În scurtul articol am folosit multe citate, extrase din diverse scrieri ale reginei sau ale unor mari personalități ale lumii. Cu ajutorul acestora am încercat să conturez un portret real și cât mai fidel al unei iubite regine – Regina Maria a României.

Lt. (r) Ion Talpoș

(1996-2003), inginer în cadrul Biroului Logistică Didactică al Academiei Forțelor Terestre Sibiu)

Correspondența de război - suport moral în conflagrațiile mondiale

Cu ani în urmă, o veste năprasnică avea să aducă durere în inimile membrilor uneia dintre cele mai vechi familii din Titești-Vâlcea: familia Călinoiu. În ziua de 20 septembrie 1943, unul dintre membrii acestei familii plecat să-și apere țara pe frontul celui de-Al Doilea Război Mondial, așa cum au făcut-o mulți alți tineri de atunci de-ai Țării Loviștei, fusese răpus de artileria inamică.

Gheorghită Călinoiu (1912-1943)

Este vorba despre sergentul T.R. Călinoiu M. Gheorghe din cadrul Divizionului 3 Obuziere de Munte, Batalionul Grup Comandă 62. Familia Călinoiu din Titești-Vâlcea fiind una numeroasă, și-a adus pe deplin contribuția la apărarea țării, mai mulți membri ai acesteia fiind concentrați în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. A trimis în luptă cinci frați: pe Mihai, Nel', Ghiță, Tică și Nicu. Tineri frumoși, voinici, căliți cu treburile de zi cu zi desfășurate în gospodăria familiei lor. Primii trei dintre aceștia și-au dat viața pe câmpul de luptă, pentru patria lor. Pentru România!

După primirea veștii dispariției tânărului Gheorghită Călinoiu, cu toată tristețea lor, membrii familiei au avut puterea și dorința să-i păstreze până în zilele noastre efectele militare personale. Printre acestea, un număr impresionant de cărți poștale militare (în jur de 60!) și fotografiile, parte a

correspondenței purtate de Gheorghită Călinoiu cu familia și prietenii săi apropiați, în anii petrecuți pe front.

Prin grija nepotului acestuia, profesorul Mișu Călinoiu din Titești, am inventariat și fotografiat acest număr impresionant de documente care vor aduce în lumină, în perioada următoare, zbuciumul interior al celor care, asemenea lui Gheorghită Călinoiu, și-au împărțit trăirile lor interioare între iubirea față de țară și iubirea față de familiile lor. Spun asta pentru că, parcurgând textele mai multor cărți poștale din această arhivă personală, mi-au atras atenția câteva elemente comune ca fiind un laitmotiv al întregii corespondențe purtate de combatantul Gheorghită Călinoiu cu familia și prietenii săi, cele mai multe cărți poștale fiind expediate de pe front.

Deși militarii români aflați pe frontul celui de-Al Doilea Război Mondial se aflau, mai tot timpul, sub ploaia artileriei inamice, în puținele lor clipe de răgaz își îndreptau gândurile către familiile rămase acasă. Către cei dragi lor. Își așterneau, în grabă, acele gânduri pe un petic de hârtie pe care îl aveau la dispoziție, pe front. De cele mai multe ori, pe spatele unor cărți poștale militare, volumul informațiilor oferite fiind limitat de spațiul disponibil al acestora. De aceea, de multe ori, combatanții își încheiau corespondența cu cuvintele „v-aș mai scrie mai multe, dar nu mai am loc unde să vă scriu!”

Chiar dacă ortografia folosită de tinerii de atunci lăsa, uneori, de dorit datorită nivelului mediu de școlarizare la sate, în perioada interbelică, întrebările lor puse celor dragi, celor rămași acasă, erau simple. Erau de bun simț și din aceste întrebări răzbate și astăzi dorința care-i măcina acolo unde se aflau, departe de casă: să fie la curent cu viața socială a satului rămas în urmă, cu acele chestiuni mărunte caracteristice traiului de zi cu zi al familiilor lor. Chestiuni considerate

de noi, astăzi, ca fiind mărunte dar care lor le-au făcut copilăria fericită: informații despre roadele pământului, despre comuniunea cu animalele crescute cu trudă în gospodăriile lor, despre starea de sănătate a membrilor familiilor lor, etc.

Pentru a intra în spiritul ce caracteriza gândurile acelor tineri, aș vrea să redau conținutul a trei dintre scrisorile/cărțile poștale ale familiei. Precizez doar că nu am dorit să intervin asupra ortografiei textelor redade, chiar dacă lecturarea acestor documente este, din acest motiv, greoaie. Consider că în felul acesta, păstrându-le autenticitatea exprimării celor care le-au expediat, le înțelegem mai bine starea de spirit devenind, astfel, contemporani ai acestora.

„08. IX. 1943. Iubiții mei Părinți și frați, Cumnată,

Corespondența familiei Călinoiu

Scrisoarea cu data de 18 August am primit-o astăzi 7 septembrie, care mi-a făcut o mare bucurie, scriindu-mi că sunteți sănătoși. Doresc ca prezenta să vă găsească în cea mai perfectă liniște și sănătate. La fel și eu, cu ajutorul bunului Dumnezeu, sunt sănătos și bine până în prezent. Iubiți părinți nu știu dacă Tică a venit acasă sau nu fiindcă el este mutat mai înapoi și n-am mai primit nicio scrisoare de la el. Nu știu ce-o fi făcut cu cererile alea, o fi reușit sau nu că nu mi-a scris nimic. Totuși, cred că este acasă. Noi suntem acuma la M 26 din care face parte Mitică, fratele Lini lui Tică Rouă. M-ați întrebat de Gheorghe Bărăgan, că întreabă părinții lui de el. Deși am fost și la Divizia lor câtva timp însă nu m-am întâlnit cu el deoarece Regimentul lor era departe de noi. Așa că nu știu nimic de el. Dumneavoastră ce mai faceți, sunteți sănătoși? Tată, tale ce mai faci, cum te mai

împaci cu infirmitățile? Mamă, tale ești sănătoasă? Genica este sănătoasă? Cumnata este sănătoasă? Cum s'a înțeles în vara asta cu coasa, cu Nel Diaconu? Neluț și Oara ce mai fac, sunt sănătoși?

Mi-a scris Mitică că pe Neluț l-ați dus la Curtea de Argeș. Ați făcut foarte bine, numai să nu-i fie urât. Mitică, tu ce mai faci, ești sănătos? Cum mai faceți cu munca? Totul ce mă întristează este că: dacă a fost așa secetă, știu că porumbul s-a uscat și nici grâul n'a eșit așa bun. De coasă cred că ați terminat. A eșit ceva fân? Ce mai știți de cei de la București că eu n'am primit nicio scrisoare de la ei. L-a desconcentrat pe Mihai sau nu? Gigel este tot la Dv. sau l-a luat acasă? De altfel, ce noutăți mai aveți pe acolo? Cum se poartă noul Primar, tot la fel ca celălalt? Pe aicea totul este bine. Timpul este foarte bun. Acum de câteva zile s'a mai răcorit, numai este așa cald. Am primit și de la Nicu tot astăzi o c.p. (carte poștală-n.a.) în care îmi scrie că este sănătos. Vă rog să-i transmiteți complimente, sănătate lui Onofrie Călinoiu (Tică-n.a.), familiei D. Mărcoiu (Dinu-n.a.) și Gheorghe Teleabă. Vă rog să ne mai scrieți. Cu porumbul cum mai stați, se mai găsește, cât mai costă mercialul? Vă doresc sănătate, fericire și noroc. Al dumneavoastră fiu și frate, Ghiță Călinoiu.

Să ne întâlnim sănătoși.

Mi-a scris Mitică că de Sfântul Ilie a fost foarte frumos, ca în timpurile cele bune. Dar și noi aicea am avut și avem destulă distracție, avem orchestră cu tot felul de instrumente muzicale, când începe a cânta te face să dansezi fără să vrei.

Era vorba că vindeți un junc la târg, l-ați vândut sau nu? Vă sărut cu mult dor, Gheorghită. Mitică ce a făcut cu mașina, merge sau nu? Cu drag, Gheorghită”

(n.a.- este vorba, aici, de mașina de prășit porumb, după cum rezultă din restul corespondenței lor! Ulterior, pe această scrisoare a mai fost adăugată o notă făcută de Mitică, fratele lui Gheorghită Călinoiu: „Ultima scrisoare a mult regretatului nostru frate Gheorghită. Vestea primită despre el pe ziua de 20 Septembrie 1943. Scris de mine, al său frate Mitică.

Accidentul, pe ziua de 20 Septembrie 1943. Semnătură: M. Călinoiu (Mitică-n.a.)”

„20 Iulie 1943. Iubiți mei Părinți Frați Cumnată și Nepoți

Dragi mei având puțin timp liber vă transmit și d-voastră câteva cuvinte astăzi fiind și ziua de Sft. Ilie. Eu sunt sănătos și cu serviciu militar o duc bine. Doresc ca prezenta scrisoare să vă găsească în momentele cele mai fericite ale sănătății d-voastră.

Tată, tale ce mai faci, cum o mai duci cu bătrâneția și cu beteșugu', ești bine sănătos îți doresc ca bunul Dzeu să vă ție sănătoși. Dar Mama ce mai face este sănătoasă îi doresc sănătate și ani mulți. Dar Genica ce mai face este sănătoasă îi urez sănătate și ei. Dar Cumnata Lenuța dânsa este sănătoasă ea ce mai face cu munca la casă a mai lucrat dar Neluț este sănătos dar Oara s-a făcut mai măricică este sănătoasă dar Gigel este sănătos cred că este foarte greu căci naveți pe cine lăsa cu el și cu munca și cu toate dar ce să facem așa sunt timpurile. Dragă frățior Mitică tu ce mai faci ești sănătos la tine este tot sprijinu căci tata dacă ar fi sănătos ar mai face și dânsul câte ceva ar mai umbla dici colea. De sapă mai aveți mulți porumbi, cartofii sunt frumoși? Dar în Glod cum sunt, dar porumbi care iam pus cu mașina? Dar grâul pe Cazan cum este a fost ceva de el? Dar orzu la Lac, la Moară ovăzu este frumos? Ierburile sunt mari? Dar la Izlaz la Suhat au vitele iarbă dar cele de la munte pe Valea Surului ați fost? La munte cine este baci, dar în Pleș sa mai făcut stână? Roiban mai este la noi sau a plecat, multă sănătate și lui. Ați mișuit mieii?

Dar taorii trag bine dar boi cum mai sunt buni grași sau a slăbit sai îngrijiți pe toți. Mia scris și Tică căci este sănătos și o săl dea înapoi la Cart(i)er unde a fost. Ghiță la fel a sosit bine și este sănătos. Mia scris și Gheorghe Bărăgan vreo două scrisori comunicați lui nea Nicolae căci este sănătos. Dragi Părinți și Mitică vă rog mai scrieți și mie și dacă ați început la coasă cât este omul pe zi. Dar porumbi de unde mai procurați? Ceva fructe mere prune avem în vara asta, cireșe au fost? Târg de vite a fost bun sau slab de la noi ați dat vreo vită? Caii sunt acasă? Închei cu drag și mult dor vă sărut din depărtare, al Dvoastră fiu, frate și Cumnat care vă dorește, Nicu Călinoiu.

Trasmiteți complimente la Rude și la vecini din partea mea. Vă salut, la Revedere.”

„27 XII 1942. Iubiți mei părinți frați și soră,

Având puțin timp liber vă comunic și dumneavoastră prin prezenta căci deși ne găsim la o distanță foarte mare circa 3.800 Km de țara noastră dar totuși vă pot spune căci eu sunt sănătos și merg foarte bine cu serviciul. Doresc ca micile mele rânduri să vă găsească în clipele cele mai fericite pentru dumneavoastră. Scrisoarea dumneavoastră scrisă pe ziua de 9. XII 942 le-am primit chiar astăzi. M-a bucurat mult când am văzut căci sunteți cu toții bine. Tot la fel și Gheorghită este sănătos și mai vine din când în când pe la mine și îi mai dau ce are nevoie.

M-ați întrebat de haine și mâncare, (dacă!) să ne trimiteți. Nu avem nevoie de nimic. Mai ales la mine am de toate. Și m-a ferit Dumnezeu de rele. Cu ajutorul lui Dumnezeu o să vin și eu pe acasă în februarie și o să ne vedem. Să nu fiți îngrijorați de noi căci Dumnezeu e cu noi. Și eu prin muncă și cinste mi-am câștigat totul ce mi-am dorit.

Vă închei aceste cuvinte dorindu-vă sănătate. Vă sărut, Tică Călinoiu”

Cuvintele de felul acesta, trimise sau primite de la cei dragi lor, îi îmbărbătau pe combatanți în luptă, îi motivau să meargă înainte trecând prin toate greutățile frontului. Cuvintele acestea au fost suportul lor moral pe durata întregii conflagrații mondiale.

Autoritățile locale de atunci, la insistențele unui grup de tineri din care a făcut parte și Nicu Călinoiu (frate al defunctului Ghiță Călinoiu), au ridicat în anul 1946 în centrul satului Titești un monument în memoria eroilor locali căzuți pe câmpul de luptă, în timpul celor două războaie mondiale în care și Țara Loviștei și-a plătit tributul său, în vieți omenești. Veșnică pomenire eroilor neamului românesc căzuți atunci la datorie, pe câmpul de luptă. Mulțumiri familiilor acestora care, punând preț pe faptele lor de arme, pe sacrificiul lor suprem, au păstrat și scot acum la lumină documente care nu le vor permite generațiilor viitoare să-i dea uitării...

Col. (rtr) Ioan Friciu

PREOT DE RĂZBOI (V)

- Jurnal -

(urmare din *Rezervistul Sibian* nr.32 ianuarie-iunie 2023)

Campanie 1944.

Preotul Octavian Friciu cu soția și fiul, 1942

2 Mai 1944. Azi e o zi într-adevăr frumoasă, zi de primăvară. Am stat afară, la soarele binefăcător și gândul meu zboară la frumoasa viață din parohie, când ieșam la câmpul îmbietor de viață. Cum au trecut acele timpuri și nu știu când vor mai veni? Aicia încă zgomotul asurzitor al războiului strică toată frumusețea naturii. De altfel câmpul este fără viață, doar unde și unde, dacă se vede un animal păscând la iarbă. Totul este trist și aduce a jale. Noi ne vedem de lucrul nostru și nu mai prididim cu răniții care sosesc mereu. A sosit și o pacoste pe această Divizie, care e distrusă aproape în totalitate. Țapi ispășitori se găsesc întodeauna. Generalului Băldescu i s-a luat comanda.

S-au judecat (condamnat) la moarte vreo 40 de ostași, ca automutilați și se mai caută. Totul este însă zadarnic căci inamicul presează cu grosul și cu armamentul mult mai numeros decât al nostru. S-au luptat ostașii noștri, dar duc lipsă de armament și muniție. Totuși mai sperăm în ajutorul lui Dumnezeu. Multă armată am tocat noi aicea la Nord de Iași, în pădurea Breaza și Mârzescu și tot nu s-a putut respinge inamicul care se cramponează cu îndârzenie. Seara m-am culcat în patul meu destul de bun și am discutat cu Păr. Buracu- coleg de cameră- evenimentele zilei și am făcut oarecare pronosticuri asupra viitorului care nu se vede a fi strălucit. Un lucru interesant, nici un ofițer - mic sau mare - nu vede o strălucire sau victorie, toți sunt pesimiști. Dacă nu capitulăm acum, vom capitula mai târziu și va fi și mai rău de noi. Doar așteptăm o intervenție dumnezeiască. Gândul meu zboară și acum departe, la scumpa mea soție și la îngerașul meu Puiu, care sigur sunt neliniștiți știind pe unde mă aflu eu. Ei sunt singura mea mângâiere și toată viața mea pământească. Somn ușor dragii mei, zboară gândul meu departe.

3 Mai 1944. Azi, deja și timpul s-a schimbat. Toată ziua a plouat, ce timp urât este pe aicea, mai mult plouă decât este soare. Probabil că și războiul are influență asupra naturii. Am stat mai mult în cameră și am cetit, dar nici aicea nu pot fi liniștit, căci gândul zboară mereu acolo departe, la locurile copilăriei și a tinereții precum și la aceia care s-au despărțit cu durere mare în suflet de plecarea mea. Azi am făcut iar înmormântarea ostașilor, căci ne-au murit foarte mulți, iar răniții nu se mai răresc deloc.

4 Mai 1944. Azi e zi iar frumoasă și plăcută, încât cu de-a dragul să trăiești. Totuși mulți ostași astăzi își dau viața pentru pământul nostru scump. Ne-am văzut și azi de ocupația noastră și timpul trece foarte repede. Azi a fost pe la Iași Mareșalul Antonescu, care ne îmbărbătează, cu victorie în timp de 10 zile. Vom vedea!. Noi trăim cu speranțe, dar situația frontului este mereu schimbătoare. Ne este frică de încercuire, căci ne pot ataca Rușii spre Galați și pe Siret în jos. Ne mângâiem că suntem în țară la noi cel puțin. Azi încă am făcut evacuări și înmormântări. Tot azi am mărturisit și cuminecat pe cpt. Pinciu, Reg. 92 V.M., originar de la Năsăud. A trecut și ziua de azi cu greutatea și bucuriile ei. Am adormit cu gândul la Dumnezeu și la cei dragi de acasă.

5 Mai 1944. Azi e tot o zi frumoasă și plăcută, mai mult că și frontul este mai liniștit- sigur se pregătește ceva! Azi a venit la Ambulanță generalul Băldescu și și-a luat rămas bun, el plecând acasă, locul lui l-a luat Generalul Pascu. Tot azi ne-a vizitat și Primarul Iașului Ifrim, cu care am stat mai mult de vorbă. Azi nu ne-au venit nici răniți așa mulți, așa că am mai răsuflat

puțin și noi. Au trecut până acum prin Ambulanță 3500 răniți și am înmormântat 112 ostași- un procent foarte mare. În această seară am scris o scrisoare lungă, pe care am trimis-o prin sergentul Sârb din Blaj. Mi-am descărcat întrucâtva sufletul. Am vorbit ca să trimit și un pachet cu hainele de iarnă, dar n-a voit ca să aprobe Maiorul Ticușan, m-a impresionat acest gest, la care nu mă așteptam, dar nu-i nimic, poate așa a voit Dumnezeu și este mai bine. Seara m-am culcat foarte supărat, și mai ales că îmi este foarte dor de familie.

6 Mai 1944. Azi m-am sculat de dimineață, mai ales că am dormit foarte rău. E zi frumoasă și plăcută, însă răniții sosesc mereu. M-au impresionat doi care aveau amândouă mâini amputate. E ceva grozav de dureros. Azi toată ziua mi-a fost gândul la familie și nu îmi aflu alinare nicăeri. Azi au fost în vizită pe la Ambulanță P.S. Agotion, vicarul Mitropoliei Iașului cu 4 preoți, au făcut serviciul religios și au împărțit cărți de rugăciuni și țigări. Tot împreună cu ei a fost și Primarul Ifrim și au dat 50 kg vin pentru răniți. Azi am primit prima scrisoare de acasă, care m-a îmbucurat foarte mult, fiind de mult așteptată. Azi încă am avut mult de lucru cu evacuarea răniților și înmormântarea ostașilor morți. Azi Curtea Marțială a executat un locotenent și 6 ostași acuzați de automutilare. A fost Pr. Buracu de i-a îngrijit cu cele sufletești. Mare durere și impresie asupra noastră. Au fost dați de Ambulanța noastră ca atare. A trecut și această zi cu bucuriile și durerile ei. Eu am plecat capul spre culcare, visând timpurile bune, cele trecute. Gândul îmi este mereu la Dumnezeu și la familia mea dragă.

7 Mai 1944. Azi, zi de Duminică, o zi frumoasă și plăcută de Mai. Azi am scris acasă o scrisoare pe care o reproduc și aicea: << E zi de primăvară, frumoasă zi de Mai. Zi închinată Domnului, când lumea obosită de grijile acestei lumi își află refugiul într-un repaus duminical. Mânat de aceste împrejurări, stau și citesc scrisoarea primită ieri de la tine, pe pajiștea verde sub un cireș înflorit ce se leagănă alene, mândru de podoaba lui frumoasă. Albinele venite de la mari depărtări zboară din floare în floare și culeg nectarul prețios. Totul e viață, totul e frumos. Soarele revarsă cu nemiluita razele sale bogate și binefăcătoare. În văzduh este liniște - deocamdată - au amuțit sgomotele infernale ale războiului. E liniște și pace. În această atmosferă întins pe liniștia verde stau liniștit și cetesc și recitesc scrisoarea ta, dar mintea mea lucrează. Am dat libertate gândului să își ia sborul său ce nu cunoaște nici distanță, nici uitare. Sboară, sboară ca pe o rază de lumină acolo departe, acolo unde sufletul meu a aflat o mângâiere în viață, la timpurile frumoase, la timpurile trecute, de unde nu se ține minte numai binele și frumosul. Da! Ce frumoasă este viața, dacă știi ca s-o înțelegi, și mai mult dacă știi și ai posibilitatea ca s-o trăiești. Ce frumoase erau timpurile când stăteam pe iarba verde sub pomii înfloriți din satul uitat- Posmuș. Aicea am început noi viața în drăgălașul cântec al păsărelelor ce ne făceau o muzică așa de frumoasă în mirosul îmbălsămat al florilor ce se întreceau în ale lor culori fermecătoare. Dar viața din aceea - vale de rai- cum îi spunea un moșneag din Breaza, unde deși au venit asupra noastră atâtea încercări, totuși a fost plăcută și frumoasă, fiindcă eram încontinuu împreună. Erau două inimi ce băteau tactul acestei vieți în același ritm. Gândul, însă sboară, sboară mai departe, înainte, la acea căsuță de la Turda, unde poate în acest timp visul meu de todeauna își deapănă lacrimile ca un șir de mărgăritar pe firul de aur al speranțelor de mâine... Toate punctele negre ale vieții au dispărut, s-au spulberat în aer și au rămas numai clipele fericite ale mângâierilor sufletești, din aceste două inimi iubitoare, întărite prin cântecul nevinovat al îngerașului nostru, atât de mult iubit. Da! Cred că acum mă înțelegi, chiar dacă până acum nu m-ai înțeles, sunt același de todeauna. Aceiași inimă iubitoare. O! Nu știi dacă este realitate sau vizez... sunt clipe prea fericite, aduse în acest moment de gândul meu ce și-a luat sborul și se desfășează în mireasma vieții ce a trecut. Veni-vor iar timpuri, ca aceste trei inimioare să mai bată în același tic-tac, să mai cânte același cântec fermecător al vieții familiare. Vor mai simți mirosul îmbălsămat al florilor iubitoare de viață, vor mai asculta același cântec fermecător al sufletelor iubitoare?... Dar iată, inimioara mea începe să și accelereze tic-tacul. Albinele fac mereu sboruri asupra florilor și văzduhul începe iar să redeie ecoul muzicii războiului... totul a dispărut... a fost un vis...Mai fac o ultimă efort, a rechema clipele ce dispar, ca să trimit pe această rază a Soarelui ce nu cunoaște nici o piedică, ca să ducă de pe

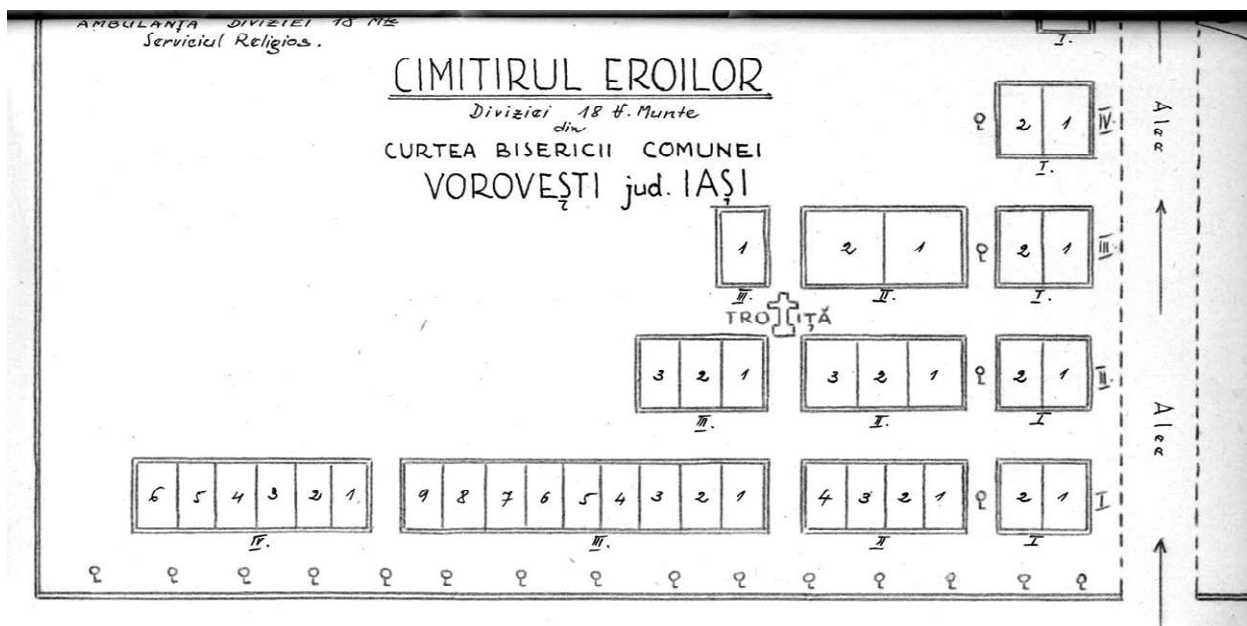
buzele mele fierbinți, o dulce sărutare și s-o depuie pe buzele fragede ale scumpei mele soții – Tiți, și să mai facă un salt ca să depună aceiași sărutare pe buzele îngerașului nostru, Puiu. >>
 Azi am făcut un serviciu religios în biserica din Socola pentru ostași și popor. Apoi rugăciuni prin fiecare salon de răniți. Tot azi am fost până la cimitirul Eternitatea pentru a face prohodul a 3 sublocotenenți de la Reg.90 V.M. am fost apoi puțin prin oraș cu mașina. Fiind zi de duminică era lume, dar numai din clasele de jos. Acolo e pustiu totul. Azi am făcut multe evacuări și înmormântări. Rușii, probabil vreau să atace la Galați și pe Siret în jos, iar atunci s-a terminat cu noi. Azi am scris o carte poștală pentru prof. Cherebețiu, pentru Toduță, pe care l-am evacuat ieri ca rănit. Seara am discutat mult cu camarazii mei situația noastră, care este destul de critică. Toți sunt pentru a se face un compromis, fiindcă tocăm degeaba armata noastră aicea. Târziu, când luna era sus de tot, am plecat de sub pomul înflorit la culcare. Gândul sboară mereu la cei dragi de acasă.

8 Mai 1944. E tot o zi frumoasă și plăcută. Puțin timp a fost tulburată liniștea zilei de muzica războiului. Azi au venit pe la noi doamnele de la Crucea Roșie și au adus câte ceva pentru ostașii răniți. Am făcut și azi înmormântări. Se constată un lucru, că toți acei ostași răniți în abdomen, sunt soldați morți. De altfel mulți au murit cu zile, căci mulți puteau scăpa cu viață dacă ar fi fost făcută intervenția necesară la timp. Și azi am fost ocupat cu evacuarea răniților. A fost pe aicea și preotul Mateiu. Ziua s-a scurs foarte repede cu aceeași viață, fără ca să fie ceva deosebit.

9 Mai 1944. E zi de primăvară, toată vietatea este în mișcare. Așteptăm cu nerăbdare desfășurarea evenimentelor, dacă noi vom mai sta aicea sau nu. Azi am scris o scrisoare acasă, apoi lui Lani și lui Pața. Tot azi am primit o a doua scrisoare de acasă. Și azi am făcut înmormântări. A trecut și ceastă zi fără ca să aducă ceva nou. E aceeași viață și aceeași ocupație. Au trecut prin ambulanță ca răniți profesorul Toduță de la Blaj, apoi Naloș Lulu, dintre cei cunoscuți, ceilalți sunt necunoscuți. Nu am pe nimeni din părțile noastre, căci sunt toți gorjeni și bănațeni.

12 Mai. Și azi este o zi liniștită, puțin mai inertă. Azi am primit o adresă de la Divizie, împreună cu o revistă „Reduta”, pe Corpul de Armată, ca să colaborăm și noi la ea. Da! Dușmanul ne pândește în orice moment și noi să facem ziaristică! Dacă așa-i ordinul n-avem ce face! Azi am lucrat la aranjarea cimitirului eroilor. M-am gândit mult azi la soarta noastră și la aceia de acasă. Seara am adormit cu gândul la Dumnezeu și la familia dragă.

(va urma)

**Un material realizat prin studiu individual de către
plt.adj.pr.(rtr.) Coca Gheorghe:**

**O BLONDĂ LA UN CONCURS
DE CULTURĂ GENERALĂ**

1. Câți ani a ținut războiul de 100 de ani?
a) 116 ani
b) 99 ani
c) 100 ani
d) 150 ani

Blonda pasează prima întrebare.

2. În care țară a fost creată pălăria „panameză”?
a) Brazilia
b) Chile
c) Panama
d) Ecuador

Blonda cere ajutorul publicului.

3. În ce lună sărbătorească rușii revoluția din octombrie?
a) Ianuarie
b) Septembrie
c) Octombrie
d) Noiembrie

Blonda folosește ajutorul telefonic și sună o altă blondă.

4. Care a fost numele regelui George al IV-lea?
a) Albert
b) George
c) Jonathan
d) Manuell

Blonda cere ajutorul calculatorului.

5. După ce animal au fost numite Insulele Canare?
a) Canar
b) Cangur
c) Șobolan
d) Focă

Blonda pierde dreptul la joc.

P.S. Dacă ai zâmbit la aceste întrebări, iată răspunsurile:

1. Războiul de 100 de ani a ținut 116 ani (1337-1453).
2. Pălăria panameză a fost creată în Ecuador.
3. Revoluția din octombrie se sărbătorește în 7 noiembrie.
4. George al IV-lea se numea de fapt Albert. Regele și-a schimbat numele în 1936.
5. Insulele Canare și-au primit numele de la foci. În latină înseamnă „Insulele focilor” (câini de mare).

.....
No, mai fă mișto de blonde, băi... deșteptule!

**Din Calendarul de activități și evenimente
al rezerviștilor sibieni**

iulie-octombrie 2023

Col.(rtr.) Vasile Duca

*redactor-șef adjunct al revistei
„Rezervistul Sibian”*

ADUNĂRI GENERALE ALE ASOCIAȚIEI

19.09.2023

1. România în actualul context internațional (*prof. univ. dr. Corvin Lupu*);
2. Informare privind activitățile desfășurate pe timpul vacanței de vară a asociației (*col. (rtr.) Ioan Lăpădat*);
3. Precizări privind organizarea concursurilor cu ocazia „ZILEI ARMATEI” (*col.(rtr.) Dan Humeniuc*);
4. Informare privind organizarea Parastasului de Obște în memoria camarazilor decedați de la data de 25 octombrie 2022 și până în prezent.

12.10.2023

1. Implicarea NATO în asigurarea securității în zona Mării Negre (*comandor (rtr.) Hari Bucur Marcu - comentator politic*);
2. Informare privind participarea membrilor Asociației (*col.rtr. Ioan Lăpădat, col.(r) Vasile Duca, col.ing.Aurel Iacobescu*) la Conferința de toamnă a Uniunii Asociațiilor Ofițerilor În Rezervă și retragere din Europa Centrală „Inițiativa Gaminge” (*col. (rtr.) Ioan Lăpădat*);
3. Informare privind zilele aniversare din noiembrie și rezultatele la Cupa 25 OCTOMBRIE (*col.(rtr.) Dan Humeniuc*);
4. Informare privind lansarea revistei SIBIUL EROIC (D-1 col.(rtr.) Petru Bejenaru - Președintele Filialei Județene al Asociației CULTUL EROILOR)

*comandor (rtr)
Hari Bucur-Marcu*

ALTE ACTIVITĂȚI

19.10 2023 - PARASTASUL DE OBSTE LA BISERICA DIN CALEA POPLACII

EXCURSII:

29.07.2023 - TRANSALPINA: TRASEU: Sibiu-Săliște-Poiana Sibiului-Jina-Baraj Șugag-Mănăstirea Șugag-Obârșia Lotrului-Rânca-Voineasa-Sibiu.

25-27.08.2023 – MARAMUREȘ - TRASEU:

1. Sibiu-Zlatna-Abrud-Câmpeni-Albac-Arieșeni- Peștera Urșilor-Beiuș;

2. Oradea-Carei-Satu Mare-Negrești Oaș-Cimitirul vesel Săpânța- Mănăstirea Perii Săpânței-Mănăstirea Bârsana-Ocna Șugatag-Pasul Gutâi;

3. Baia Mare-Tg.Lăpuș-Mănăstirea Rohia-Dej-Mănăstirea Nicula-Cluj-Turda-Alba Iulia-Sibiu.

08.09-16.09.2023

SEJUR GRECIA - PARALIA KATERINI

CUPA 25 OCTOMBRIE

TABLE:

Locul I - Popușoi Traian;
Locol II - Bârsan Viorel;
Locul III - Duca Vasile

TENIS DE MASA:

- Locul I – OȘAN REMUS IORDAN;
- locol II – ARMENCIU ALEXANDRU;
- Locul III – CRISTEA MIRCEA

ȘAH:

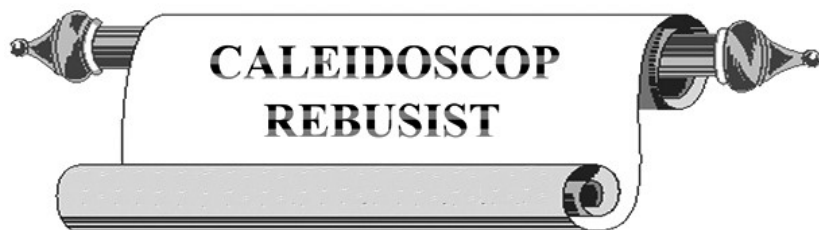
- Locul I – Popușoi Traian;
- locol II – Oșan Remus Iordan;
- Locul III – Bârsan Viorel

SARBATORIREA ZILEI DE 25 OCTOMBRIE LA RESTAURANTUL ILEANA

Cercul militar Sibiu – 25 octombrie 2023

Rubrică de Lt.col.(rtr) **Ioan Augustin Roman**

Soluții ale careurilor din Rezervistul sibian nr.32:

JOCUL... CAPITALELOR: BUCURESTI – ULAN BATOR - DM - I – ROMA – A – H – DAC – N – PRAGA – KM – EIG – RAHAT – SGAI – DONI – TA – BERLIN – A _SET.

FOTBAL SIBIAN: PROGRESUL – MA – HASSAN = TROTUS – IR – CB – BALCANI – ZAR – ECAD – OPTA OS MLA – ICM – E CCA – PROMOVAT – IH – JA – AN – TANA – NITESCU – MICUT – TVEA – OTRAVA – A – E – ARB – AURARII – RAMURA – SA – UDE.

ENIGME	SPĂTORI LA POȘTA REȚ. CAREURI MAGICI...	GEN ENIGMISTIC PORȚIE	IN SOBA! ULTIMUL BAN VEM.	SCALDĂ STILOU SCOP	ASEMĂNĂTĂ AGLOMERĂRI	
	NUMIȚI CU ZIUA CU OPȚIUNI			REBUSIST A EMANA		
	ȘESURI DOI AUTORI	LI S-AU PUS COPCI	MAGHIARI GREȘELI	IRONIE	DE LA AUTO ?	VRACI ?
			IN CARNET! PRIMUL ...ROL!	IROD HĂRTII OFICIALE	PROTOZAOR IN AULA!	
		NU-I DE VĂZUT AVANTAJ		LA 3 NOV.		
	ACUM! REVISTĂ DESCHISĂ		OVAL... CENTRAL	MULTI-COLORI	IN... CUIE!	CĂUȘI
				SCOS IN FAȚĂ		IEȘIT!
	PASĂRE CU ARDEI					

CONTURI...

INDICE 1 + 1 = 2	DE PLATĂ OMĂT	RĂPĂ TURC	NU-S AȘTIA ACESTA	PE LOC !	CU BRAN LA HAMEI!	VINE PE LA GENE
LA ULTIMUL LEU ȚIN CONT				PICTOR ROMÂN		

CALENDAR...2024

Orizontal: 1) IANUARIE – FEBRUARIE. 2) DECEMBRIE – FĂURAR...fără far! 3) Debut...septembrie! – 16 septembrie! – Născut la 18 martie 1942, a fost primul campion olimpic roman (1968) la floreta individual (Ionel) 4) Fructele din CIREȘAR (pe lângă cireșe, evident!) - Secvențe color, regăsite la marele Rembrandt (13 și 59!) 5) Se află acum, printre cei lămurți...pe ramuri! - Sec...ca tare! – A pune apă din belșug. 6) SEPTEMBRIE – Acum...pe rămurele! 7) Curte, ca la carte, în martie! – Niscaiva... - ...scoase de la tablă! 8) Zeci de păsărele...călătoare – Consoane debutante la un tegument! – ARR. 9) IUNIE – Orășel transilvan. 10) Gust...mediu, în GUSTAR! – Colosal, fantastic – Copacul găsit în...Germania, la culme! 11) A toarce precum pisica (reg.) – 24...în fiecare zi a lunii. 12) APRILIE – MAI.

Vertical: 1) AUGUST – Găsit la mare preț. 2) Maior, erou vestit din Războiul de Independența (Constantin-) – MARTIE. 3) Rapid...pe margine – IULIE – Comune la ianuarie, februarie, septembrie, octombrie etc. 4) Piatra... pe la noi - Bune de foc (vezi...Gerar!) 5) – La granița Franței cu Germania. 6) Mai scurte decât cele lungi. 7) La începutul lui decembrie!- Punctele din careul nostru... 8) Medalia NADIEI (1976), după 7 note de ZECE! – Te... , la biserica – Lințoiul gros de omăt al iernii, peste pământul înghețat...pe orice atoll. 9) La mulți ani, cu sănătate, în noul an 2024! (pl.) – Romania...auto. 10) Celebrul bulevard din Barcelona – Cartea lui 2024. 11) OCTOMBRIE. 12) ROATA – NOIEMBRIE.

Dicționar: RBRT, TGM, ARR.

CALENDAR											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
					6						
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

RECORD

{ monoverb sinonimic: }
3,3,5=11

PALTON
O.N.U.

ATENȚIONARE

sciziverb: (8) = -4,4!

NEDESPARTITĂ

LA CONCURENȚĂ

	GREUTATE	IN CADĂ!	GALEȘE	CU ALURĂ
	RIVAL	IN FORMĂ	RETINERE	SPORTIVĂ
		DE LA ORIGINE	ROS DE ȘOARECI	ENORM (pop)
	DE ȚARĂ			
	PIERDUT			
	FĂCUTE CU CAP			
TRATAT	CULPĂ!	PEȘTE		TEȘITE!
DIN CARTE	CUVĂ!	GOL GOLUȚ!		A ȘEDEA
	DUBLU		UN SIBIAN	CAIETE!
			...ȘI DOI (GOI)	
LA TV			DE-ALE DOMNULUI	
FALII				
				PĂRINTE

REBOGRAMĂ : ÎN DOUĂ PUNCTE

DAU RAPID PE-AFARĂ...

(metaverb: 2,1,4,1,3 = 11)

	Unul cam vesel	Verbul avarului	Nu scot o vorbă	Tristă	Teu !	Lângă	În haos !
Bancher	↘	↘	↘	↘	↘	↘	↘
Verb lacom	➤						
Opacă	➤				Avocat	➤	
Gaz toxic	➤				Zburător	↘	
Notă	➤		Imediat	➤			
Vedenii	➤		Campion	↘			
Est	➤						

